

Հ Ա Ր Ի Ս Մ Ա Կ SPIRITUAL SPECTRUM

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԻՍԱՅԻՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ
A PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Co-Editors: VERY REV. FR. MURON AZNIKIAN

6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214

E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG

VERY REV. FR. BARTHEV GULUMIAN

Tel: (818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745

WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԴ. ՏԱՐԻ, ՓԵՏՐ.-ԱՊՐԻԼ 2011, ԹԻՒ 2 14th Year, FEBRUARY-APRIL 2011 No. 2

«Քրիստոս յարեալ ի մեռե- *“Christ is risen from the dead! He*
լոց. մահուամբ զմահ կոխ- *trampled down death by death, and*
եաց եւ յարութեամբն իւրով *by His resurrection He granted life*
մեզ զկանս պարգեւեաց»: *to us”.*

Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻՆ

«Այսօր հրեշտակները երկինքն իջնելով
աւետիս կու տան մարդոց, խաչեալը յարութիւն առաւ
եւ իր հետ ձեզի յարութիւն տուաւ»
(Շարական)

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մեր Տիրոջ եւ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Յարութեան տօնը Քրիստոնեայ անհատին համար տարուան ամենէն սուրբ եւ նուիրական օրն է անկասկած: Իսկ եթէ Հայ ժողովուրդին համար Ս. Ծննդեան եւ Ս. Յարութեան տօներուն զուգահեռ օր մը կայ, որ ամենէն նուիրական եւ սրտի մօտիկ օրն է, այն ալ մեր աւելի քան 1.5 միլիոն նահատակներուն ոգեկոչման յիշատակն է, Ապրիլ 24ը:

Արդարեւ, այս տարի, ուշագրաւ եւ խորհրդաւոր դիպուածով մը, պատմական այս երկու օրերը կը զուգադիպին Կիրակի, Ապրիլ 24ին:

Որքան յատկանշական է որ այս տարի մենք՝ հայերս, մեր պատմութեան ամենէն մութ ու տխուր օրերէն մէկը կը յիշատակենք Ս. Յարութեան տօնին օրը: Արդարեւ, ինչպէս որ մարդկութիւնը փրկութեան արժանացաւ եւ վերածնաւ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Յարութեամբ, նոյնպէս ալ Հայ ժողովուրդը յարութիւն առաւ ու վերածնաւ Ցեղասպանու-

թեան նախնիքէն:

Այս տարի, Ապրիլ 24ին, աննախընթաց զուգադիպութեամբ, հոգեկան ցնծութեամբ կը տօնախմբենք մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի մահուան վրայ տարած յաղթանակը եւ յաւիտենական կեանքի համար մարդկութեան շնորհած յոյսը: Նոյն ատեն, սակայն, կ'ոգեկոչենք մեր 1.5 միլիոն նահատակներուն յիշատակը՝ Հայ ժողովուրդին Ցեղասպանութիւնը եւ միաժամանակ վերածնունդը:

Մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Ս. Յարութիւնը մեզի կը շնորհէ մարդկային պատմութեան ամենէն հզօր ներշնչումի աղբիւրը: Արդարեւ, Ս. Յարութեան պատգամը նշանակալից եւ գեղեցիկ է, որովհետեւ մեզի կը հաւաստիացնէ, թէ Տէրը իշխանութիւն ունի նոյնիսկ մահուան վրայ, եւ թէ՛ Աստուծոյ համար մահը պարզապէս առաւել կեանքի առաջնորդող հանգրուան մըն է:

Իր մահէն առաջ, մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս յաւիտենական կեանքի խոստումը տուաւ բոլոր անոնց, որոնք կ'աշակերտին ու կը հետեւին իրեն: **«Ե՛ս եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի: Իսկ ան որ ողջ է եւ ինձի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չմեռնի»** (Յովհ. 11:25-26): Եթէ մեր Փրկչին երկրաւոր կեանքի առաջնութիւնը աւարտէր իր մահով, ինքն ալ կը դառնար մահկանացու կրօնական առաջանորդներէն մէկը: Սակայն իրողութիւնը այն է, որ Յիսուս խաչուեցաւ, թաղուեցաւ եւ երեք օրեր ետք մեռելներէն յարութիւն առաւ, մահուան վրայ յաղթանակ տանելով՝ նոր կեանքի՝ յաւիտենական կեանքի յոյսը պարզեց մեզի: **«Քրիստոս յարութիւն առաւ մեռելներէն, իր մահով մահը նուանեց, եւ իր յարութեամբ մեզի կեանք պարգեւեց: Անոր փառք յաւիտեան: Ամէն»** (Ժամամուտ):

Հետևաբար, Ս. Յարութեան շնորհիւ, մենք կը վերածնինք, մահէն դէպի կեանք կ'անցնինք:

Աւագ Հինգշաբթիով ու Աւագ Ուրբաթով պատկերաւորուած մեր Փրկչին չարչարաններուն, խաչելութեան ու թաղման յուզումնալից պահերէն ետք, Ս. Զատկուան առաւօտուն, մեր Տիրոջ սիրոյն եւ թողութեան դէմ յանդիման կը գտնուինք, եւ կը գիտակցինք որ մեր կեանքերը պէտք է պայծառակերպուին ու յարութեան շունչով առաջնորդուին յաղթական երթով:

Մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս, մեռելներէն յարութիւն առաւ, որպէսզի Իր օրինակով մենք եւս յարութիւն առնենք: **«Թող օրհնեալ ըլլայ Աստուած, Յիսուս Քրիստոսի Հայրը, որ Իր անսպառ շնորհներով մեզի պարգեւած է կեանքի յոյսը՝ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Յարութեամբ» (Ա. Պետր. 1:3):** Մեր յոյսը կ'ամրապնդուի վերստին ծնունդով, որ կ'իրականանայ Ս. Յարութեան յաղթանակով:

Արդարեւ, երբ հոգեպէս սպառազինուած ենք Ս. Յարութեան կենսատու պատգամով, ալ ոչ մէկ բանէ վախճալու պատճառ ունինք, որովհետեւ գիտենք՝ ցաւն ու մահը չեն կրնար զգետնել մեզ ու յաղթել մեզի: **«Մահը կ'անուեցաւ. յաղթանակը շահուեցաւ: Ո՞ւր է, Մահ, յաղթանակդ. ո՞ւր է, Մահ, քու խայթոցդ» (Ա. Կորնթ. 15:54-55):**

Մահէն ետք կան վերածնունդ ու նոր կեանք, եւ այս նշմարտութեան վկան է Հայ ժողովուրդը:

Քրիստոնէական մեր հաւատքի ցանապարհին, բազմաթիւ փորձեր եղած են մեզմէ խլելու մեր հաւատքը: Այսուհանդերձ, մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի հանդէպ մեր հաւատքն ու վստահութիւնը ապահոված են մեր գոյատեւումը: Շատեր փորձած են ջարդել մեզ ու դուրս ձգել պատմութեան էջերէն, սակայն մեր հաւատքը մեզի ընձեռած է գրահը՝ պաշտպանելու մենք զմեզ եւ մեր իրաւունքները: Իբրեւ ազգ, բազմիցս վերականգնած ենք ողբերգութեանց մոխիրներէն եւ վերածնած ենք դարձեալ: Մահը չէ յաջողած զգետնել մեզ: Աւելի քան 1700 տարիներ առաջ, մեր Հայրերը յարուցեալ Քրիստոսը ընդունած են իբրեւ Տէր ու Փրկիչ: Անոնք իրենց հաւատքը հաստատած են ամուր հիմքերու վրայ, Ս. Յարութեան՝ նշմարտութեան վրայ: Դարեր շարունակ, անոնք հաւատարիմ մնացին մեր ազգի գոյատեւման նոյն հաւատքին: Հրաշափառ Ս. Յարութեան հրաշալիքը կերպարանափոխեց մեր ժողովուրդին կեանքը, որովհետեւ մեր նախնիները ո՛չ միայն ընդունեցին զայն, այլեւ կենսագործեցին հաւատքով ու գործերով: Հայ ժողովուրդը Ս. Յարութեան բերած խոստումը իւրացուցած է իբրեւ ազգային արժէք ու աւանդ, յաջողած է յաղթահարել բազում փորձութիւններ ու վտանգներ, որովհետեւ գրահուած ենք Ս. Յարութեան կենսատու ոգիով: Ենթարկուած ենք բազմաթիւ փորձութիւններու եւ մարտահրաւերներու, բայց երբեք տեղի չենք տուած ու ամբօրէն պաշտպանած ենք մեր հաւատքն ու ժողովուրդին գոյատեւումը:

Հայկական Յեղասպանութեան 96րդ տարեդարձի ոգեկոչման առիթով, իբրեւ զաւակները յարուցեալ ժողովուրդի մը, կ'ուխտենք յարգել յիշատակը մեր նահատակներուն, որոնք փալեցին խաչին ցանապարհով, ու վկաները եղան Հայ Գողգոթային: Նաեւ կ'ուխտենք, որ հայութիւնը բնորոշող վերապրումի ոգին երբեք չմեռնի:

Ինչպէս որ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Յարութիւնը մահուան վրայ յաղթանակն է ու նոր կեանքի մը արշալոյսը, միաժամանակ վերահաստատումն է այն նշմարտութեան, թէ բարի կամքը կը յաղթանակէ չարիքին, եւ աղբիւրն է անսպառ յոյսի: Նոյն յոյսով կ'ապրի նաեւ մեր ժողովուրդը, որ իր կեանքի փորձով կենսաւորած է վերածնունդը, վերանորոգութիւնը. հետևաբար, Ս. Յարութեան տօնի վերակենսաւորող պատգամը այսօր ալ կ'ապրի մեր ժողովուրդին մէջ:

Մեր պատմութիւնը փաստած է, որ ի՛նչ պարագաներու առջեւ ալ գտնուինք, իբր յարուցեալ ազգի զաւակներ, մեր հաւատքը պիտի մնայ անխախտ, կործանման մոխիրներէն յարութիւն պիտի առնենք եւ ամէն անգամ յաղթական դուրս պիտի գանք: Մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս, մահը պարտութեան մատնելով, մեզի տուաւ յոյսը՝ անյուսութեան պահերուն, խաղաղութիւնը՝ փոթորկոտ օրերուն:

Ս. Յարութեան տօնի առթած ապրումներով, գոհութիւն ու փառք տանք Ամենակալին, որ մեզի շնորհած է այս սքանչելի պարգեւը: Երբ ցնծութեան պահեր կ'ապրինք Ս. Յարութեան տօնին, աղօթենք, որ Ան վերանորոգէ մեր հոգիները, ամրացնէ մեր հաւատքը, եւ մեզի շնորհէ ֆաջութիւն ու կենսունակութիւն՝ մեր ազգը առաջնորդելով դէպի արդարութիւն եւ մեր իրաւունքներուն վերատիրացում: Աղօթենք, որ Ան խաղաղութիւն շնորհէ մեր սիրելի նահատակներուն, որոնք իրենց կեանքը զոհաբերեցին հաւատքի ու ազգութեան համար, եւ անոնց հոգիները արժանի դարձնէ Իր Արքայութեան երանական կեանքին:

Ս. Յարութեան հրաշափառ տօնին ու մեր նահատակաց ուխտի վերանորոգման այս օրին, հայրական սիրով ու բարեմաղթութիւններով կ'ողջունենք մեր հոգեւոր եղբայրները, Ազգային Վարչութիւնը, Ազգային Երեսփոխանները, ծխական շրջաններու հոգաբարձութիւնները, դպրոցներն ու նուիրեալ դաստիարակները, մեր հաւատացեալ ժողովուրդը ամբողջ: Կ'աղօթենք, որ յարուցեալ Փրկչին փառքը մեզի բերէ նոր կեանք ու յոյս, անհատաբար եւ ազգովին:

Թող Ս. Յարութեան հրաշքն ու խոստումները, զատկական այս օրուան առիթով, մեր սիրտերը լեցնեն անսպառ ցնծութեամբ, ու միասնաբար գոչենք՝

**ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ
ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ**

Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
Առաջնորդ

THE RESURRECTION IS OUR REBIRTH

"Today the angels are descending from heaven; they give the good news to mankind announcing that the crucified Jesus is risen from the dead, and with Him arose you all." (Hymn).

If there is one day of the year that is holiest to Christians, it is Easter Sunday. And if there is one day of the year next to Christmas and Easter that the Armenian people hold dearest to their hearts, it is April 24, the day the Armenian Genocide of 1915-1923 is commemorated.

This year, in a startling irony, these two significant dates in history fall on the same day: Sunday, April 24.

It is fitting that we, the Armenian people, are commemorating one of the darkest days of our modern history on Easter Sunday, for just as mankind was redeemed and reborn by the Glorious Resurrection of our Lord Jesus Christ, so were the Armenian people resurrected and reborn from the ashes of the Genocide.

On this April 24, we are concurrently celebrating with great joy Jesus Christ's victory over death and mankind's hope for eternal life, and somberly commemorating the memory of our over 1.5 million martyrs and the rebirth of our nation.

The Resurrection of Christ provides the most powerful source of inspiration in the history of mankind. The Easter message is a truly remarkable and beautiful one, telling us that the Lord has power even over death, and that from God's perspective death simply means the continuation of life on a higher lever. It is a timeless and evocative message of salvation, hope, spiritual rebirth, personal renewal, rejuvenation and revival.

Before His death, our Lord Jesus Christ had promised eternal life to those who followed Him. ***"I am the resurrection and the life. He who believes in Me, though he may die, he shall live. And whoever lives and believes in Me shall never die". (John 11:25-26).*** If the story ended at His death, Jesus would be like any other mortal religious leader. But the fact that He rose on the third day and conquered death, he gave us hope of rebirth and of eternal life. Through the Resurrection, we are reborn, and we too can pass from death to life. ***"Christ is risen from the dead. He conquered death by death and with His Resurrection He granted life to us. Glory be to Him forever. Amen."*** We die time and time again in sin, only to rise again in the forgiveness of our Lord. Through the dying of the old self, the resurrection of the new man is accomplished. Our daily pain and struggle against sin brings us closer to a new life.

After the pain of Maundy Thursday and Good Friday, we find the love and forgiveness of our Lord on Easter Sunday and are reminded that our lives must be that of transformation and resurrection.

Through the Resurrection we are born anew, we are changed, we are blessed and filled with the grace of God and the Holy Spirit. Christ rose from the dead so that we might also rise from the dead. ***"Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, who according to His abundant mercy has begotten us again to a living hope through the Resurrection of Jesus Christ from the dead" (1 Peter 1:3).*** Our hope arises from being born anew, and this new birth comes through the Resurrection of Christ.

When we are spiritually armed with the life-giving message of the Resurrection, we truly have nothing to fear for we know that pain and death will not win in the end. ***"Death is swallowed up in victory. O Death, where is your sting? O Hades, where is your victory?" (1 Corinthians 15-54-55)***

There is new life and rebirth after death, and this is something that the Armenian people know well.

Since the beginning of our Christian journey, there have been countless attempts to take our faith away. But always, our steadfast faith in our Lord Savior Jesus Christ sustained us. Many tried to repeatedly

massacre us and obliterate us from the pages of history, but our faith gave us the strength to defend ourselves and our rights. Time and time again we, as a nation, rose from the ashes of tragedy and were born anew. Death could not keep us down. More than 1,700 years ago, our forefathers received the Resurrected Christ as their Lord and Savior, founded their faith on an unshakeable foundation, the Truth of the Resurrection, and remained true to their faith always for the salvation of our nation. The miracle and the marvel of the Glorious Resurrection changed the life of our people because our ancestors not only perceived it, but lived it through their faith and deeds, thus renewing the life and spirit of the Armenian people and nation. The Armenian people embraced the promises set forth by the Resurrection of Christ as national values and ideals, and have survived and thrived amid great adversity because we are armed and fortified by the spirit of the Resurrection. We have had our fair share of trials and tribulations, but we have never shirked from challenges in defense of our faith and people.

As we commemorate the 96th anniversary of the Armenian Genocide, as children of a resurrected nation we pledge to honor the memory of our martyrs who walked the path of the cross and witnessed the Armenian Golgotha and vow that the spirit of survival that is so characteristic of the Armenian people will never die.

The Resurrection of our Lord Jesus Christ is the conquering of death and the dawn of a new life, the assurance that good will triumph over evil and hope will abound. The Armenian people have experienced rebirth and renewal and the transformative and enlivening message of Easter continues to resonate throughout our nation. As our history has proven, no matter what may come before us, the Armenian people, unshaken in our faith, will be resurrected from the ashes of destruction and will be reborn stronger each time. As the Resurrection of our Lord is the ultimate triumph of good over evil, of life over death, the Armenian people too, will triumph over evil.

Our Lord Jesus Christ conquered death and gave us the message of hope in times of despair and peace in times of conflict. He gave us the promise of redemption and salvation, and of a new life. During our Easter celebrations, let us give thanks and praise to Almighty God for granting us this glorious gift. As we rejoice in the Resurrection of our Lord, let us pray for Him to restore and renew our spirits, embolden our faith, and grant us courage and vigor as He leads our path as a nation to justice. And may He grant peace to the souls of our beloved martyrs who gave their lives for love of faith and love of nation, and make them worthy of His eternal Kingdom.

On this holiest of days, we extend our paternal love and well wishes to our clergy, Executive Council, Parishes' Delegates and Boards of Trustees, schools and educators, sister organizations, and our faithful parishioners, praying that the glory of the Risen Christ bring new life and new hope for us individually and as a nation.

May the miracle and promises of the Resurrection fill our hearts with everlasting joy on this blessed Easter as we proclaim;

***CHRIST IS RISEN FROM THE DEAD
BLESSED IS THE RESURRECTION OF CHRIST***

Archbishop Moushegh Mardirossian
Prelate

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՓ ԵՒ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն)

ԺԲ. Պատանեկան Կասկածներ, Հաւատքի եւ Բարոյական Տատանումներ

Բանական մարդ արարածը, երկեակ՝ ֆիզիկ-մարմին, հոգի-շունչ, երկու բնութիւններով եւ ազատ ստեղծուած շնչոդ-խորհոդ-գործող մարդը, երկրաւոր գոյութեան ընթացքին մանուկ, երեխայ, պատանի, երիտասարդ թէ տարեց՝ ո՛ր տարիքի մէջ ալ ըլլայ, ենթակայ է մեղանչելու, առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով: Մարդկային ֆիզիկական կառոյցը, իր բազմապիսի կարողութիւններով, հնարաւորութիւններով, ձգտումներով, շնորհներով եւ ձիւրկներով, ընդհանրապէս կամայ թէ ակամայ՝ կը միտի դէպի նիւթականին, հանելիին, ժամանակաւորին, անմիջական բարիքին, հետեւաբար՝ աւելի ենթակայ է փորձուելու, սխալներ գործելու, սայթափելու, շեղումներ կատարելու եւ մեղանչելու: Միւս կողմէ, սակայն, մարդու հոգին, մարմնի անբաժան աննիւթական բնութիւնը կը յատկանշուի հզօր բանականութեամբ եւ օժտուած է խորհելու, մտածելու, տրամաբանելու, ազատ ընտրութիւններ կատարելու, ընդունելու կամ մերժելու ատակութիւններով: Մարդու հոգին կարողութիւնը եւ ձգտումը ունի, առաւել քան անոր մարմինը, աննիւթականին, անհասանելիին, բարիքին, կատարելիին, յաւիտենականին: Հետեւաբար, մարդ ի սկզբանէ

երկեակ իր բնութիւններով յարատեւ իր գի, ձգտումի, որոնումի մէջ է եւ կ'ուզէ մանչնալ, գիտնալ ամէն ինչ, պեղել երկրի, երկնքի, ծովե-

րու թէ տիեզերքի ամէն խորութիւն ու բարձունք, լուծել ամէն գաղտնիք, հասնիլ անհասանելիին եւ գտնել անգտանելին: Անշուշտ որ մարդկային մարմնի գործառնութիւններուն դրական կամ ժխտական արարքներուն նոյնքան կը մասնակցի, անոնցմէ կ'ազդուի նաեւ հոգին: Բանականութեան ներքին ձայնը՝ խիղճը, մարդկային արարքները դեկավարող արդար դատաւոր է: Ան երբեմն գերզգայուն է եւ հատու միջամտող, ամենադոյզն մեղանչումներու, սայթափումներու, անարդարութիւններու պարագային, երբեմն ոչ այնքան զգայուն, կամայ տեղի տուող, խուլ ու անտարբեր՝ ամենամեծ գայթակղութիւններու, յանցանքներու, սխալներու, անկումներու, մեղքերու եւ անարդարութիւններու նկատմամբ: Մարդկային զգայուն եւ անզգայուն ներքին ձայնը՝ խիղճն կոչուածը, երբեմն նաեւ մարդուն ներսիդին Աստուծոյ ձայնը կամ անտեսանելի ներկայութիւնը յորջորջուած է եւ յանախ նմանցուած է փոքրիկ ու մեծ ծակտիկներով մաղերու: Գերզգայուն խիղճներէն կամ փոքրիկ ծակտիկ-մաղերէ ներս ամենափոքր մեղքերն ու ամենադոյզն յանցագործութիւններն իսկ կը դժուարանան ներթափանցել, իսկ Աստուծոյ ներկայութիւնը իր մէջ չզգացող ու ձայնը չլսող խուլ եւ անխիղճ, անզգայուն մարդոց խղճի պատուհաններէն կամ մաղի խոշորաչֆ ծակերէն ներս կրնան ամենամեծ մեղանչումները, դատապարտելի արարքներն ու յանցագործութիւնները դիրութեամբ ներթափանցել, լոնցնել Աստուծոյ ձայնը: Այլ խօսքով՝ մարդկային որեւէ արարքի ետին, մարդը, իր երկեակ բնութիւններով, ներկայ է,

պատասխանատու եւ համարատու է իր գործած յայտնի թէ ծածուկ արարքներուն: Երբեմն կամայ եւ ուզելով, երբեմն անգիտակցաբար, հակառակ իր ազատ կամքին՝ հարկադրաբար կը մասնակցի, կը բաժնեկցի լոեցնելով, ննշելով, անհոգ-անտարբերութեամբ, բռնութեամբ կամ անուշութեամբ, համոզելով կամ պարտադրելով, ապակողմնորոշելով կամ խաբելով իր շրջապատը, դատաւորներն ու հանրութիւնը, բայց երբեք՝ գերագոյն Դատաւորը Աստուած: Իսկապէս որ մարդ արարածը առեղծուած մըն է եւ խորհրդաւոր անծանօթ մը: Յիրաւի այս անծանօթ մարդ էակը նոյնիսկ կը դժուարանայ կատարելապէս նանչնալ ինքզինք:

Արդ, մարդկային բնութիւնն ու հակումները ունեցող որեւէ տարիքի երեխայ, պատանի թէ երիտասարդ, ո՛ր դարաշրջանի կամ միջավայրի մէջ ալ ապրի, ընկերային ո՛ր դասակարգին ալ պատկանի՝ առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով անպայման փորձութիւններու եւ անկումներու պիտի ենթարկուի: Մարդկութեան յառաջդիմութիւնները, գիտական բժշկական գիտերու փրկարար բարիքներն ու ազդեցութիւնը, նարտարարութեան մարզերէ ներս հսկայաբայլ յառաջդիմութիւնները, արհեստագիտական ձեռքերումները թէ հրաշքի համագոր անջրպետի անհամեմատ նուաճումները չեն յաջողած համամարդկային երջանկութիւն պարգեւել, ոչ ալ համաշխարհային խաղաղութիւն ապահովել: Թէեւ մարդկութիւնը հսկայաբայլ յառաջդիմած է, սակայն *մարդը*, հակառակ կրօններու եւ քաղաքացիութիւններու արձանագրած նուանումներուն, անոնց ազդեցութեանց բարեշրջող դերերուն՝ տակաւին կը մնայ միշտ նոյնը, անձնատո՛ւր իր ներքին մղումներուն, ենթակայ անասնական կիրքերու, հաւասարելով հողին՝ նիւթին ու աշխարհայինին գերի: Հակառակ աստուածային նախախնամութեան մարդուն սահմանած կատարելութեան, երջանկութեան, խաղաղութեան եւ անմահութեան ծրագիրին՝ հոգեկան անհուն կարողութիւններով օժտուած եւ բանական ազատ

կամքով անձնիշխան մարդը, հզօր կամքով դիրարբեկ՝ թշուառական մարդը եղծանած ու աղարտած է իր մէջ Աստուծոյ պատկերին նմանութիւնը:

Ծծկեր մանկիկն ու անչափահաս երեխան, պատանի երիտասարդն ու չափահասը, պատմական ո՛ր դարաշրջանի մէջ ալ ապրին, ընկերային կառոյցի եւ քաղաքակրթութեան ո՛ր դրութեան եւ պայմաններու ներքեւ ալ գտնուին՝ բնագոյնով ապրող անասուններէ եւ կենդանիներէ, որպէս մարդկային էակներ, իրենց բնութեամբ, կարողութիւններով, կոչումով, հետաքրքրութիւններով եւ նկարագրային յատկանիշներով կը տարբերին:

Վերեւ յիշեցինք ինքնիշխան եւ ազատ բանականութեամբ ստեղծուած մարդ արարածի երկեակ բնութիւններն ու ունակութիւնները, յատկանիշներն ու բնութեանց նկարագրային գիծերն ու ստորոգելիները. բնականաբար կարելի չէ զանց ընել եւ անտեսել, առաւել կամ նուազ տարողութեամբ, նաեւ մարդու կազմախօսութեան եւ կազմաւորման սատարող ընտանեկան, ընկերային, միջավայրի, դաստիարակութեան, կրօնական համոզումներու, հաւատալիքներու, նախապաշարումներու, մտայնութիւններու, աւանդութիւններու եւլն., ազդեցութիւններն ու ներգործութիւնները, անոնց դրական եւ ժխտական հետեւանքները, որոնք տուեալ դարաշրջանի պայմաններու եւ մթնոլորտի մէջ ապրող ընկերութեան թէ անհատի հոգեբանութեան, նկարագրի կազմութեան եւ աշխարհա-

հայեացքին վրայ իրենց դրոշմը պիտի դնեն: Հետեւաբար, հասակ առնող պատանին ու երիտասարդը իրենց կեանքի ընթացքին թաւալող տարիներու որոշ մէկ հանգրուանին, անպայման որոշ դէպքի, իրողութեան կամ կացութեան մը առջեւ գտնուելով, կամ որեւէ առթիւ՝ ըլլայ այդ մանկութեան, պատանութեան, երիտասարդութեան կամ աւելի ուշ, որպէս մարդ արարած՝ առանձնակի պիտի հարցադրեն. *ի՞նչն՞ է կ'ապրին, ի՞նչ է կեանքին նպատակը եւ իմաստը. ի՞նչն՞ մարդիկ կը մեռնին, մեռնելէ ետք ի՞նչ կը պատահի. մահուամբ կեանքի ամէն նշոյլ, յոյս կ'ոչնչանա՞ն. Աստուած, հոգի, դրախտ, դժոխք գոյութիւն ունի՞ն:* Այս ու նման հարցումներ, հարցադրումներ ներքնապէս իրենց մարդկային էութիւնը կը տանջեն, մտալկումի եւ տագնապի պահեր կ'ապրեցնեն. պատանին, երիտասարդը կամ հասուն տարիքեւակոխող մը կը ջանայ իր անմիջական միջավայրի եւ շրջապատի բարոյական ըմբռնումներու եւ կրօնական հաւատալիքներու հիմամբ կազմել իր անձնական համոզումներն ու տեսակէտները, հիմնուած առաւել կամ նուազ տարողութեամբ՝ փորձառութիւններու, երեւոյթներու, ուսմունքի, տեղեկութիւններու, իրողութիւններու, ընտանեկան դաստիարակութեան, կրօնական բարեպաշտութեան, սովորութիւններու եւ անհոգութիւններու ազդեցութեանց լոյսին եւ նժարին յենելով: Մանկան, պատանիին, երիտասարդին թէ չափահասին ներքին այդ աստուածադիր ծարարը եւ մղումը, ոգիի ձգտումը նանչնալու, գիտնալու եւ իմանալու անիմանալին, ծածկուածն ու անշօշափելի թափունը, աննիւթականն ու խորհրդաւորը, եւ անհասանելիին մարմաջը ունին հոգեւոր ծագում, *հաւատք* անուանեալ: Արդարեւ, հաւատքը մեր ներսիդին դրուած՝ աստուածադիր ներուժ՝ այնպիսի խայծ ու համոզում առթող երեւոյթ է, որ վստահութիւն կու տայ, անտեսանելի իրականութիւններ իր լոյսով եւ զօրութեամբ մեկնելու, նանչնալու, անհասանելի իրողութիւններ հասկնալու եւ ըմբռնելու: Միայն հաւատքով կարելի է ըմբռնել եւ նանչնալ

Աստուած, տիեզերքի ստեղծագործութիւնն ու այլ խորհուրդները (Եբր.11):

Արդ, ծնողաց եւ հոգեւոր դաստիարակներու հիմնական պարտականութիւնը, ֆիզիքական, նիւթական խնամատարութենէ, հոգատարութենէ աւելի, նոյնիսկ ուսումնական կրթական եւ բարոյական յանձնառութիւններէն աւելի կարեւոր ու գերադաս՝ *հոգեւոր* դերակատարութեան մը գիտակցական պարտաւորութիւնն է: Այսինքն՝ ծնողներ եւ հոգեւոր դաստիարակներ, մանկան եւ պատանիին հոգեւոր կասկածներուն, տատանումներուն, անհաստատ ու անորոշ համոզումներուն ուղղութիւն տալը եւ առաջնորդութիւն ջամբելը առաջնահերթութիւն նկատելու են: Մեր գաւակները ենթակայ են ու անպայման կ'ազդուին եւ պիտի ազդուին ներկայ դարու նիւթականացած եւ բարոյապէս ապականած յորձանքներէն եւ պիտի տարուին ժամանակակից աշխարհիկ բարոյագուրկ մթնոլորտէն եւ անպաշտպան ու անզօր մնան բազմապիսի փորձութիւններու վտանգալից սպառնալիքներէն: Մեր օրերուն նոյնիսկ, հայ ֆրիստոնեաներ շեղած են ու կը շեղին հաւատքի ուղղափառ վարդապետութիւններէն, աւետարանի ուսուցումներէն, ֆրիստոնէական կրօնին բարոյական վեհ սկզբունքներէն, հայ եկեղեցւոյ անհոգութիւններէն եւ ազգային սրբութիւններէն: Այսօր, հայ պատանին ու երիտասարդը կ'ապրին այնպիսի մթնոլորտի եւ միջավայրի մէջ, որոնցմէ խուսափելը կամ չազդուիլը գրեթէ անհնար կը թուի: Երբեմն ականջալուր, շատ յանախ հանդիսատես վկան կ'ըլլան իրենց շուրջի վայրագութեանց, ոնիրներու, թմրեցուցիչի եւ եղծանիչ նիւթերու տարածման, ընկերային ապականած մթնոլորտին, ընտանեկան ֆանդուած եւ խաթարուած յարաբերութիւններու, անմարդկային, անարգ ոնիրներու եւլն. եւլն.: Այս բոլորը, առաւել եւս աշխարհիկ հանդիմներն ու մոլութիւնները, վայելքի բազմերանգ բազմապիսի վայրերն ու միջոցները, զարգացած ֆաղափակրթութեան ընձեռած դիրութիւններն ու հնարաւորութիւնները,

բազմազան մարզերէ ներս մարդկային մտքին գիտական նուանումներն ու յառաջդիմութիւնները՝ առինքնող փառակալութեամբ երբեմն կը հմայեն, կը մոլորեցնեն, ստրուկներու եւ մարդամեքենաներու կը վերածեն մարդս: Արդի պատանին ու երիտասարդը շատ յանախ կը փորձուին կեանքն ու իրականութիւնները, կրօնական եւ բարոյական արժէքները, հոգեւոր նշմարտութիւնները, մարդկային ոգեկան առաքինութիւնները՝ բարութիւն, հաւատք, ազատութիւն, սէր, նշմարտութիւն, հաւատարմութիւն ելն., իրենց հասկցած ձեւով եւ ըմբռնած եղանակով, իրենց տեսանկիւնէն մեկնելու, վերլուծելու: Որովհետեւ, ուզեմք կամ չուզեմք, անոնք ենթակայ են ու պիտի տարուին իրենց շրջապատի ապառոջ հոսանքներու «արդիական» ազդեցութիւններու հմայքներէն. ընդհանուր մթնոլորտէն փառալերուած, անոնց մէջ պիտի խմորուին ընկերային անազնիւ եղանակներ, հակոտնեայ ըմբռնումներ, հասկացողութիւններ եւ սովորութիւններու նոր հասարակակարգ՝ ապրելու, մտածելու եւ գործելու:

Մեր պատանիներն ու երիտասարդները ընկերա-մշակութային արտաքին ու ներքին ազդեցութեանց ենթահողին վրայ, ծանօթութիւններու եւ տեղեկութիւններու հսկայ աշխարհի դէմ յանդիման գալով, երբեմն հակադիր եւ զիրար խաչաձեւող, ժխտող հոսանքներու դէմ մարտնչելով, երբեմն յաղթելով, շատ յանախ տեղի տալով, փորձութիւններու եւ փորձառութիւններու ալեաց ընդմէջէն թիավարելով, պիտի ջանան իրենց զգացական ներաշխարհին եւ նկարագրային խառնուածքին պատշաճեցնել այդ բոլորը, գոյացնելու համար անձնական տեսակէտներ, գաղափարներ, համոզումներ եւ սեփական աշխարհայեացք՝ Աստուծոյ, տիեզերքի ստեղծագործութեան, հաւատքի, նակատագրի, մարդկային խղճի ազատութեան, հոգիի գոյութեան, կեանքի ու մահուան խորհուրդներու, հոգեկան եւ բարոյական արժէքներու, սիրոյ եւ ընտանիքի թէ ընկերային այլ երեւոյթներու վերաբերեալ:

Այս բոլոր հանգամանքներն ու պարագաները, մանկան, պատանիին թէ երիտասարդին կազմաւորման ընթացքին՝ ներքին ու արտաքին ազդակները նկատի ունենալով՝ կրնանք եզրակացնել եւ հաստատել անտարանական իմաստուն պատգամը, որով կը թելադրուի ծնողներուն՝ «կրթե՛լ մանուկը երբ տակաւին փոքր ու անչափահաս է, որպէսզի չափահաս տարիքին ալ Աստուծոյ նամբաներէն չջնդի, չխոտորի»: Ծնողներ եւ դաստիարակներ կրօնաբարոյական հոգեւոր կրթութիւնը մարդակերտումի եւ հայակերտումի նշմարիտ խարիսխ, պատուանդան եւ մեկնակէտ ունենալով է որ պիտի կարենան յաջողիլ իրենց առաքելութեան եւ յանձնառութեանց մէջ: Որովհետեւ ներկայ դարու արտաքին աշխարհի բոլոր տեսակի ժխտական ազդեցութիւնները, ընկերային յոռի բարքերու եւ մոլորութիւններու ջատագովութիւնները, աշխարհիկ տեսութիւններն ու արեւելումները, հակա-աստուածեան գաղափարներն ու հակա-քրիստոնէական արժէքներու նորելուկ վարդապետութիւնները, մարդուն մէջ մա՛րդը սպաննող եւ աստուածային պատկերը եղծանող անդուլ նիզերն ու փորձերը, եւ ի վերջոյ աշխարհի վատառոջ անկեալ մթնոլորտը՝ ոչ մէկ ձեւով բացարձակ եւ ամբողջական յաջողութիւն ու յաղթանակ պիտի ապահովեն: Ծնողներ եւ դաստիարակներ շատ յանախ կ'անդրադառնան վերահաս վտանգներու եւ սպառնալիքներու առթած ամէնօրեայ աւերներուն, որոնց նպատակն է իլել, օտարացնել մեր գաւակները, վտանգել անոնց ուղղափառ առաքելական հաւատքը, կասեցնել անոնց կատարեալ, իրաւ մարդ եւ հայ ըլլալու երթը:

Եթէ ծնողներ ու հոգեւոր դաստիարակներ հոգեւին եւ ի յառաջագունէ լծուին իրենց խնամքին եւ հոգեւոր առաջնորդութեան յանձնըւած անչափահաս գաւակներու կրօնա-բարոյական, հոգեւոր լուսաւորութեան եւ դաստիարակութեան սրբազան պարտականութեան եւ աշխատանքներուն, երբ մանուկներ ու պա-

տանիներ մեծնան եւ գիտակցական հասուն տարիքի հասնին, նոյնիսկ եթէ երբեմն տարուին ու ազդուին, շեղին-մոլորին ու փորձուին, մեղանչեն ու գայթակղին, ննչումներու եւ ազդեցութիւններու ներքեւ տեղի տան կամ պարտըւին՝ այդուհանդերձ, այդ բոլորը միայն *նակատամարտ* մըն է որ հաւանաբար կորսնցնեն: Անյուսութիւնը պէտք է մեզ մթագնէ: Որովհետեւ՝ մանկութեան եւ երեխայութեան տարիներուն իրենց մէջ սերմանուած հաւատքի եւ նշմարտութեան կենդանաբար սերմերն ու Աւետարանի ֆրիստոնէական սիրոյ լոյս վարդապետութիւնը, հոգեւոր արժէքներու փրկարար ուսուցումները իրենց ազդեցութիւնն ու ներգործութիւնը օր մը անպայման զգալի փոքումով հրաշալիօրէն պիտի ընձիւղին ու կենդանանան: Մոլորուածներ ֆնացած, թմրած վիճակէ դուրս գան, կերպարանափոխ հրաշագործեն եւ անոնց մատղաշ հոգիները ազատագրուին, *տուն դարձ* կատարուի. այն ատեն, սկսուած կեանքի *պատերազմը պիտի շահուի, հոգիներ պիտի փրկուին* եւ Աստուծոյ արքայութեան օրէնքները երկրի վրայ պիտի հաստատուին եւ թագաւորեն:

(Շարունակելի Թիւ 12)
Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան

Յաշորդիւ՝ «Կեանքի Զանազան Հանգրրւաններուն եւ Տարիներուն, Հաւատքի եւ Բարոյական Մարտահրաւերներ»

EASTER EGGS

Easter eggs are uniquely decorated eggs used while celebrating the Easter holiday. For centuries, the traditions and customs of using colored eggs have been related with Easter. In early days decorated and colored chicken eggs were used. Nowadays, these chicken eggs are being substituted by chocolate eggs and plastic eggs filled with jelly beans.

What is the history of Easter eggs?

The Easter egg tradition is an old one, dating back to the entry of Christianity in the continent of Europe. It is considered as the symbol of fertility in numerous cultures. Colored eggs are part of customary Easter gift baskets. In Slavic-speaking countries, Easter eggs are made using decoration method called pisanka. Colored eggs were part of the New Year celebration in Iran for over 3,000 years. In various cultures, the egg represents latent life to be born. Christians consider eggs as the symbol of resurrection of Jesus Christ.

SEARCH QUESTIONS FROM THE BIBLE

Too little is known of the Bible, although much is known about it. Every young boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as brought out in these

questions and answers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them through life.

SATAN AND DEMONS

(Continued from last issue)

1.- What is the nature of demons; how far can they go in tempting and harming people?

They are spirits. They are invisible and have superhuman intelligence; are opposed to God; take possession of people, bringing upon them such evils as blindness, insanity, dumbness, and suicidal mania (Ephesians 6:10-12, Matthew 9:32, 33, 12:22, Luke 8:26-36, Mark 9:22).

2.- How many demons are there?

We do not know. Probably millions.

3.- Are these demons almighty beings, like God?

No. They are mighty, but they do not have all power.

4.- How far can they go in tempting and harming people?

No further than God permits them.

5.- How does the devil tempt most people?

The devil tempt most people by putting evil thoughts into their minds.

6.- What is going to be the final punishment of Satan and the demons?

They are to be punished in eternal fire forever.

7.- How near to a person will Satan come if that person lets him?

He will come in and take possession of him.

8.- When Satan takes control of a man and lives in him, what has happened to him?

He is possessed with demons.

9.- How can a man who is possessed with demons get rid of them?

By having Christian people pray that demons be cast out.

10.- Do Satan and demons always appear just as they are?

No. Satan and demons do not always appear just as they are, for they are great deceivers.

11.- Whom do they particularly like to deceive?

They particularly deceive the children of God.

12.- Who are called the children of Satan?

Those who serve him in sin.

13.- Why is Satan called the prince of this world?

Satan is called the prince of this world because he and his imps now are having their way among the worldly people.

14.- Why is Satan sometimes called the 'god of this world'?

Satan sometimes called the 'god of this world' because most people follow him rather than follow God.

15.- To what savage creature is he likened?

He is likened to a roaring, hungry lion.

16.- Is Satan bold as a lion?

No, he flees when the righteous rebuke him.

17.- How can a person overcome Satan?

A person can overcome Satan by prayer and work in God's service.

18.– If a person is once delivered from Satan, can Satan cause him to fall?

Yes, if that person yields to temptation.

19.– How can we defend ourselves against Satan?

We can defend ourselves from Satan by prayer and by keeping close to God.

20.– Will Satan ever quit tempting us, so long as we live?

No. Satan never quit tempting us, as long as we live.

21.– Do the heathens believe in a devil?

Yes, the heathens believe in a devil and some of them worship him.

22.– Does he help the heathen when they pray to him?

No, he works against them.

23.– How can we help the heathen to overcome Satan and his followers?

We can help the heathen to overcome Satan and devils by taking Christ to them, who is the victor over all demons.

ՀԱՆՁՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

«Հոգեւոր Պրիսմակ»ի այս բաժինով, մեր ընթերցողներուն ու յատկապէս երիտասարդ նոր սերունդին պիտի ներկայացնեմ Հայոց Պատմութեան կարեւոր իրադարձութիւններն ու դէպքերը, որպէսզի իրագեկ ըլլան հայ ժողովուրդի հերոսական անցեալին, մանչնան եւ հաղորդուին մեր նախնեաց հարուստ ժառանգութեամբ:

Արտաշէսեան հարստութեան անկումէն ետք հիմնուեցաւ Արշակունեաց հարստութիւնը (53-428 Ք Վ.): Արտաշէսեան հարստութեան թագաւորներն էին.-

- 1.– Արտաշէս Ա. 190-145 Ք.Ա.
- 2.– Արտաւազդ Ա. 145-98 Ք.Ա.
- 3.– Տիգրան Բ. 98-95 Ք.Ա.
- 4.– Տիգրան Գ. 95-55 Ք.Ա.
- 5.– Արտաւազդ Բ. 55-34 Ք.Ա.
- 6.– Արտաշէս Բ. 34-20 Ք.Ա.
- 7.– Տիգրան Դ. 20-19 Ք.Ա.
- 8.– Տիգրան Ե. 19-1 Ք.Ա.

Արտաշէսեան հարստութեան անկումէն մօտաւորապէս 50 տարի ետք, հայ նախարարները որոշեցին Պարթեւներու օգնութեամբ հիմնել նոր հարստութիւն մը՝ որ կոչուեցաւ *Արշակունեաց հարստութիւն*, եւ անոր առաջին թագաւորը եղաւ Տրդատ Ա., որ թագաւորեց 52-75 Ք.Վ.: Տրդատ եւ իր յաջորդները պարթեւ հեթանոս էին, սակայն ժամանակի ընթացքին հայացան եւ գրեթէ 400 տարի թագաւորեցին (53-428 Ք.Վ.):

Արշակունեաց հարստութեան թագաւորներն էին.-

- 1.– Տրդատ Ա. 53-75 Ք.Վ.
- 2.– Սանատրուկ 75-110 Ք.Վ.
- 3.– Աշխադար 110-112 Ք.Վ.
- 4.– Պարթամասեր 112-115 Ք.Վ.
- 5.– Վաղարշ Ա. 115-140 Ք.Վ.
- 6.– Սոյեմնոս 140-160 Ք.Վ.
- 7.– Բակուր 160-163 Ք.Վ.
- 8.– Կրկին Սոյեմնոս 163-178 Ք.Վ.
- 9.– Վաղարշ Բ. 178-217 Ք.Վ.
- 10.– Տրդատ Բ. 217-225 Ք.Վ.
- 11.– Խոսրով Ա. 225-250 Ք.Վ.

ՍԱՆԱՏՐՈՒԿ ԵՒ ԻՐ ԱՂՋԻԿԸ ՍԱՆԴՈՒԽՏ

Տրդատ Ա.-ի կը յաջորդէ Սանատրուկ (75-110 Ք.Վ.): Սանատրուկ, որ կ'իշխէր նաեւ եդեսիոյ, Արաձանիի վրայ, կը շինէ Մըծուրք քաղաքը: Սանատրուկի ժամանակ, Հայաստան կու գայ Ս. Թադէոս Առաքեալը՝ քրիստոնէութիւնը փարոզելու: Թագաւորին աղջիկը՝ Սանդուխտ, քրիստոնէութիւնը կ'ընդունի եւ հակառակ իր թագաւոր հօրը զինք համոզելու

բ ա գ մ ա թ ի լ
փ ո թ ճ ե թ ու ն՝
Ս ա ն դ ու խ տ
հաստատ կը
մնայ ֆրիստո-
նէական իր
հաւատքին մէջ
եւ Թադէոս
Ա. ո ա ֆ ե ա լ ի ն
հետ կը նահա-
տակուի: Սան-
դուխտ կոյս Հայաստանի մէջ հայ առաջին
ֆրիստոնեայ նահատակը կ'ըլլայ:

ԽՈՍՐՈՎ Ա. (225-250 Ք.Վ.)

Պարթեւ Արշակունիներ, որոնք հայոց գահին վրայ իշխեցին մինչեւ 428, մօտաւորապէս չորս հարիւր տարի՝ ժամանակի ընթացքին հայացան:

Պարթեւ Արշակունի առաջին թագաւորը կ'ըլլայ Տրդատ Ա. որ կը թագաւորէ (53-75 Ք.Վ.): Տրդատ Ա.ի կը յաջորդէ, ինչպէս տեսանք՝ Սանատրուկ (75-110 Ք.Վ.), իսկ Սանատրուկի կը յաջորդեն Աշխադար (100-112 Ք.Վ.) եւ Պարթաւասեր երկու եղբայրները (112-115 Ք.Վ.): Ապա 24 տարի (115-140 Ք.Վ.) Վաղարշ Ա. խաղաղութեամբ կը թագաւորէ, եւ որուն օրով է որ Վաղարշապատ ֆաղաֆը կը շինուի: Վաղարշի կը յաջորդեն Սոյեմնոս (140-160 Ք.Վ.) եւ Բակուր (160-163 Ք.Վ.), որոնց յաջորդող Վաղարշ Բ. (178-217 Ք.Վ.), դաւանանութեամբ կը սպաննուի Հռոմի Կարակալլա կայսրին կողմէ: Վաղարշ Բ.ին կը յաջորդէ իր որդին՝ Տրդատ Բ., որ կը թագաւորէ մինչեւ 225 թուական:

Տրդատ Բ.ին կը յաջորդէ իր եղբայրը՝ Խոսրով Ա. (225-250): Ան խելացի եւ յանդուգն թագաւոր մըն էր: Խոսրով թագաւորի ժամանակ Իրանի մէջ ֆաղաֆական մեծ իրադարձութիւն եւ յեղափոխութիւն տեղի կ'ունենայ: Սասանեան իշխանական տան պատկանող Արտաշիր, կործանելով Իրանի Պարթեւ Արշակունիներու թագաւորութիւնը՝ կը հիմնէ Սասանե-

եան հարստութիւնը: Հետեւաբար, իրանեան կայսրութիւնը Պարթեւ Արշակունիներէն կ'անցնի Սասանեան պարսիկներու ձեռքը:

Արտաշիր եւ իր յաջորդը՝ Շապուհ, կործանելու համար նաեւ հայոց թագաւորութիւնը, որ դաշնակից էր եւ ազգականական կապեր ունէր Պարթեւ Արշակունիներու հետ՝ քաղաքի հնարքներու կը դիմեն, եւ ի վերջոյ Շապուհ կը յաջողի դաւադրութեամբ սպաննել հայոց Խոսրով արքան: Շապուհ արքան, Անակ անունով հայ իշխան մը, որ հայոց Խոսրով արքային ազգական էր՝ Հայաստան կը դրկէ, որպէս թէ Սասանեան իշխանութեան հալածանքներէն փախստական ըլլար. Անակ կ'ապաստանի հայոց արհունիքը: Սակայն օր մը, Անակ երբ հայոց Խոսրով արքային հետ որսի ելած էր, դաւադրօրէն կը սպաննէ թագաւորը: Հայ նախարարներ փախուստի նամբուն վրայ կը սպաննեն Անակը եւ անոր ամբողջ ընտանիքը: Այս սպանդէն կ'ազատի միայն Անակի Գրիգոր անուն որդին՝ որ Կեսարիա կը տարուի: Իսկ Շապուհ, Անակի վրէժը լուծելու համար կ'արշաւէ Հայաստան, կը կործանէ հայոց թագաւորութիւնը եւ սուրէ կ'անցընէ Խոսրովի ամբողջ ընտանիքը: Սակայն այս սպանդէն կ'ազատի փոքրիկ մանուկ մը՝ Տրդատ, որ Հռոմ կը փախցուի:

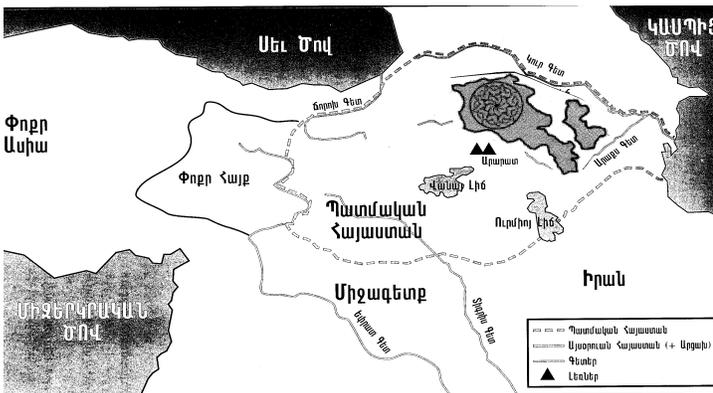
**Պատրաստեց՝
Միւռոն Մ. Վրդ. Ազնիկեան**

ARMENIAN HISTORY

This page of “Spiritual Spectrum” will present to our readers, and specially to the new generation, the major events of Armenian History, to inform them of the courageous history of our ancestors and their achievements, and thus come into close communion with our culture and inheritance.

Almost fifty years, after the collapse of the Ardashesian Dynasty, was established the Arshagunyats Dynasty, and lasted almost four hundred years (53-428 A.D.).

These were the kings of the Ardashesian Dynasty:

- Ardashes I (190-145 B.C.)
- Ardavazt I (145-98 B.C.)
- Dickran II (98-95 B.C.)
- Dickran III (95-55 B.C.)
- Ardavazt II (55-34 B.C.)
- Ardashes II (34-20 B.C.)
- Dickran IV (20-19 B.C.)
- Dickran V (19-1 B.C.)

After the destruction of the Ardashesian Dynasty, the Armenian princes with the help of the Parthians, decided to establish another kingdom, which came to reality after fifty years. This new kingdom was called the Arshaguny Dynasty and its first king was Drtad I, who reigned from 52 to 75 A.D.

Drtad and his successors were originally Parthians and were pagan kings. In due time, this royal Parthians became Armenians, and reigned till 428 A.D.

Here are the names of the Armenian pagan kings:

- Drtad I (53-75 A.D.)
- Sanadrouk (75-110 A.D.)
- Ashkhatar (100-112 A.D.)
- Bartamaser (112-115 A.D.)
- Vagharsh I (115-140 A.D.)
- Soyemos (140-160 A.D.)
- Pagoor (160-163 A.D.)
- again Soyemos (163-178 A.D.)
- Vagharsh II (178-217 A.D.)
- Dertad II (217-225 A.D.)
- Khosrov I (225-250 A.D.)

SANADROUK AND HIS DAUGHTER SANTOUKHT

Drtad I was succeeded by Sanadrouk, and it was during this King’s reign that Christianity first came to Armenia through the preaching of the apostle Thaddeus. Thaddeus came from Edessa, where he had converted King Apkar. From Edessa he eventually reached Ardashad and Sanadrouk too embraced Christianity.

But the king soon renounced his new faith under pressure from his lords. On the other hand, the preaching of Thaddeus had also converted King Sanadrouk’s daughter, Santoukht. Although she was brought up a pagan princess, the seeds of Christianity and the love of Christ filled her heart, transformed her life and she baptized into Christianity. Her father did everything to convince his daughter

Santoukht to turn from Christianity. He even had her imprisoned. But she stood steadfast in her convictions, because she had given her heart to Jesus, and she refused to obey her father and worship pagan gods. Finally, exasperated King Sanadrouk punished his daughter by slaying both Santoukht and the apostle Thaddeus.

Santoukht was the first saint of the Armenian Church.

KHOSROV THE GREAT (222-250)

After the death of Sanadrouk, the country passed through troubled times until Khosrov the Great came to the throne. Khosrov reigned for a long time and saved the Armenians from their enemies.

In 224 A.D. there was a great revolution in Persia. Ardashir of the Persian Sassanid dynasty led a revolt against the Persian royal family. He deposed Ardavan, the ruler of Persia, and took his place on the throne.

The king of the Armenians, Khosrov the Parthian, organized a great coalition and defeated Ardashir. But a traitor Parthian prince, Anag, pretending to flee from Ardashir, took refuge into Armenia near Khosrov with his family and then killed him during a hunt. The prince Anag managed to escape, but the Armenians went after him and killed him on the bridge of Daper.

Gregory, the little son of this prince Anag, was then saved by his nurses and taken to Caesarea.

Dertades (Drtad), the young son of assassinated king Khosrov and heir of the Armenian throne, was too rescued from the hands of Ardashir by a Marmigonian prince, who took him into Roman territory.

Prepared by
Very Rev. Father Muron Aznikian
 Part 4
 (to be continued)

THE SIGNS OF THE TIMES AND THE END OF THE AGE

General Signs of the End

1.- *False Christs*: Christ said, "Let no man deceive you," and now He explains: "For many shall come in my name, saying, I am Christ; and shall deceive many".

2.- *Wars and Rumors of Wars*. Second, wars are predicted as characteristic of this age. Jesus warned, "And ye shall hear of wars and rumors of wars: see that ye be not troubled.

3.- *Famine*. Third, Jesus speaks of famine. Our twentieth century has recorded some of the greatest famines of history.

4.- *Pestilence*. Fourth, pestilence is predicted. In spite of all the advantages of our modern medicines which have done so much to relieve ills that have come to the human race we, nevertheless, even in the twentieth century have had great epidemics.

5.- *Earthquakes*. Fifth, great earthquakes continue to be recorded. Scriptures reveal that present earthquakes will be climaxed by the greatest of all earthquakes just before the second coming of Christ.

6.- *Martyrdom*. Sixth, there will be many martyrs. Jesus predicted, "Then shall they deliver you up to be afflicted, and shall kill you: and ye shall be hated of all nations for my name's sake. And then shall many be offended, and shall betray one another, and shall hate one another".

7.- *False Prophets*. Seventh, false prophets and false teaching will abound. In verse 11 Jesus predicted, "Many false prophets shall rise, and shall deceive many."

8.- *Loss of Fervent Love*. Eighth, the age will be characterized as one of cooling ardor for God. In verse 12 Christ stated, "Because iniquity shall abound, the love of many shall grow cold." The demoralizing effect of our age morally, its materialism, its social climbing, its attempt to achieve success in business press upon us as Christians.

9.- *Preaching of the Gospel of the Kingdom.*

The ninth sign is found in verse 14 : "This gospel of the kingdom shall be preached in all the world for a witness unto all nations; and then shall the end come."

10.- "For then shall be great tribulation, such as was not since the beginning of the world to this time, no, nor ever shall be. "Immediately after the tribulation of those days shall the sun be darkened, and the moon shall not give her light, and the stars shall fall from heaven, and the powers of the heavens shall be shaken." "But he that shall endure unto the end, the same shall be saved." "And then shall appear the sign of the Son of man in heaven: and then shall all the tribes of the earth mourn, and they shall see the Son of man coming in the clouds of heaven with power and great glory". Christ's second coming will be a very public event. It will be a glorious event: "For as the lightning comes out of the east, and shines even unto the west; so shall also the coming of the Son of man be." "Every eye shall see him". When Christ returns, it will be too late for those who were not ready for His coming.

The second coming is not only a time of judgment on the wicked, but it is also a time of reward and gathering for the saints of God. We know that the Lord is coming, and those living in that time can know that the coming of the Lord is near, but they cannot know the day or the hour. Because those living in that day will not know the day or the hour. "Watch therefore: for you know not what hour your Lord will come. We should be watching for His coming because we do not know the specific time.

Christ will come again for the judgment of sinners, when the righteous will become worthy of the Kingdom of God.

The Second Coming reminds us of the end of the present order of the world; the resurrection of the dead; the Last Judgment and the creation of a new earth and a new heaven.

Jesus gave His followers a prophecy about the future end times, including events leading up to it. He also talked about future events connected with His return to earth to judge all people. He predicted both near and distant events without putting them in chronological order.

The Scripture lessons teach and inform us that, our resurrected Lord and Savior Jesus Christ surely will come to judge the living and the dead. We are shown that just as everything begins with Almighty God, everything will one day end with Him. As Christians and followers of our Lord; we should be looking forward to the Second Coming of Christ. One day, we will all be called to give account of our life and judged accordingly. We are called to always be ready, remain spiritually alert and be prepared at all times as the Church eagerly waits for His Second Coming. On this subject you may also read (Matthew 24, Acts 1:7, I Thessalonians 5:1-3, II Peter 3:8-10, Titus 2:12-13, Matthew 25:13,31-34,41, I Thessalonians 4:15-17, John 5:25-29, Revelation 20:12-13,15,22:5, Romans 8: 18-21.

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆ
ՈՒ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Բ. ՄԱՍ

ԵՐԱԽԱՅԻՑ ՊԱՏԱՐԱԳ ԿԱՄ ՊԱՇՏՕՆ ՃԱՇՈՒ

- *Ի՞նչ է երախայից պատարագը եւ ինչո՞ւ համար կը կատարուի այս արարողութիւնը:*

= Երախայից պատարագը հաւատացելոց պատարագէն առաջ կատարուող ճաշու արարողութիւնն է: Այս պաշտամունքին նպատակն է ժողովուրդը վարժեցնել աստուածպաշտութեան եւ դաստիարակել Աստուծոյ խօսքով: Այս արարողութեան ընթացքին կը կարդացուին հատուածներ Հին եւ Նոր Կտակարաններէն, եւ կը տրուի յաւուր պատշանի ֆարոգ, ըստ հին աւանդութեան՝ Աւետարանի ընթերցումէն անմիջապէս ետք եւ Հաւատամքէն առաջ, թէեւ ներկայիս առհասարակ ֆարոգը կը տրուի «Հայր Մեր»ի երգեցողութենէն առաջ:

- *Ինչո՞ւ համար այս արարողութիւնը կը կոչուի Երախայից Պատարագ:*

= Որովհետեւ այս արարողութիւնը առաջին դարերէն սկսեալ յատկացուած էր առհասարակ երախաներու (չմկրտուած, նորադարձ հաւատացեալներու), որոնք պէտք ունէին ֆրիստունէական դաստիարակութեան: Այդ անձերը, ճաշու Պաշտօնի աւարտին՝ սարկաւազի ազդարարութեան վրայ, դուրս կ'ելլէին եկեղեցիէն եւ Գաւթ երթալով, հոն կ'աղօթէին:

- *Ինչո՞ւ համար ճաշու Պաշտօն կը կոչուի Երախայից պատարագի այս արարողութիւնը:*

= Որովհետեւ այս արարողութիւնը եկեղեցոյ առօրեայ ժամկարգին եօթը բաժիններէն չորրորդն ըլլալով, առանձինն կը կատարուէր նաեւ հասարակ օրերուն՝ ճաշու ժամուն, եւ անոր լրումին՝ վանքերու միաբանները կը սկսէին մաշի:

- *Ե՞րբ եւ ինչպէ՞ս կը սկսի Երախայից պատարագը:*

= Թափօրէն անմիջապէս յետոյ, երբ պատարագիչ ֆահանան խորան կը բարձրանայ, կը սկսի երախայից պատարագը՝ սարկաւազին կողմէ ֆահանային ուղղուած «*Օրհնեա՛ տէր*» հրաւերով, որուն պատարագիչը բարձր ձայնով կը պատասխանէ՝ «*Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ՛ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն*» («*Օրհնեա՛լ ըլլայ Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին թագաւորութիւնը. այժմ՛ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն*»):

Պատարագիչը այս օրհներգութեամբ կը յայտարարէ ու կը հռչակէ երկինքի թագաւորութիւնը, որուն անդամ, հպատակ ու ժառանգորդ է իւրաքանչիւր ֆրիստունեայ, Ս. Երրորդութեան անունով մկրտուած ըլլալով, պայմանա՛որ ապրի առաքինի կեանք մը՝ հաւատով աւուրնալ:

Պատարագիչին այս յայտարարութենէն ետք, դպիրները կը կարդան օրուան յատուկ ժամամուտ աղօթքը եւ կը խնդրեն Աստուծմէ շնորհք, երկնային խաղաղութիւն եւ զօրութիւն: Ժամամուտ աղօթքէն յետոյ սարկաւազը ժողովուրդին կ'առաջարկէ աղօթել խաղաղութեան համար եւ դարձեալ կը հրաւիրէ ֆահանան՝ օրհնութիւն կարդալու: Պատարագիչը օրհնութիւն եւ փառք կու տայ Ս. Երրորդութեան եւ ապա, Քրիստոսի խաղաղութիւնը կը բաշխէ ժողովուրդին, ըսելով՝ «*Խաղաղութիւն ամենեցուն*» («*Խաղաղութիւն բոլորին*»): Դպիրները ժողովուրդին կողմէ՝^(*) կը պատասխանեն. «*Եւ ընդ հոգւոյդ քու*» («*Նաեւ քու հոգիիդ*»): Այս միջոցին ժողովուրդը կը խաչակնէ եւ ապա սարկաւազին «*Աստուծոյ երկիրպագեցումք*» («*Աստուծոյ երկիրպագենք*») հրաւերին վրայ՝ կը խոնարհի Աստուծոյ առջեւ: Իսկ ֆահանան բարձ-

* Ս. Պատարագի ընթացքին ժողովուրդին կողմէ կատարուելիք երգեցողութեան եւ սաղմոսասացութեան բաժինները կը ստանձնեն դպիրները: Ժողովուրդը Ս. Պատարագի երգեցողութեան իր մասնակցութիւնը կը բերէ մեղմ ձայնով՝ միշտ հետեւելով դպիրներու երգեցիկ խումբին:

բաձայն փառք կու տայ Աստուծոյ եւ կը խնդրէ անոր ողորմութիւնն ու գթութիւնը՝ աղօթող բազմութեան համար:

Քահանային այս աղօթքէն ետք դպիրները կ'երգեն օրուան յատուկ ձաշու Շարականը: (ձաշու շարականները մեծաւ մասամբ ձօնուած են Քրիստոսի մարդեղութեան յիշատակին, կատարուած փրկագործութեան եւ թագաւորութեան. նաեւ Քրիստոսի՝ անուան ու փառքին համար իրենց կեանքները նուիրած սուրբերուն):

Ձաշու շարականի երգեցողութենէն յետոյ պատարագիչը Աւետարանը կը յանձնէ սուրբ սեղանին աջ կողմը սպասաւորող սարկաւագին, որ շղարշով մը կը բռնէ գայն ու վեր բարձրացնելով «*պնոսխումէ*»^(*) կը գոչէ եւ սուրբ սեղանին ետեւէն դառնալով, կը վերաբերէ ու համբուրել կու տայ օրուան մաշու գիրքը կարդալու համար դասին մէջ սպասող դպիրին:

Աւետարանի վերաբերումին ատեն, դպիրները կ'երգեն Երեմիայի «*Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ Հօրք, Սուրբ եւ Անմահ*» երգը: Այնուհետեւ սարկաւագը իր փարձուքեամբ կը հրաւիրէ ժողովուրդը աղօթելու աշխարհի խաղաղութեան, եկեղեցւոյ հաստատութեան, ուղղափառ եպիսկոպոսներուն, օրուան հայրապետին, եկեղեցւոյ պաշտօնէութեան, բարեպաշտ թագաւորներուն, իշխաններուն եւ բոլոր հաւատացեալներուն համար:

Դպիրներն ու ժողովուրդը «*Տէր, ողորմեա՛*» բսելով կ'ընդառաջեն սարկաւագի կոչին, որմէ ետք կը կարդացուին օրուան յատուկ հատուածները՝ մարգարէական գիրքերէն եւ առաքելական թուղթերէն, որոնց կը յաջորդէ Ս. Աւետարանի ընթերցումը եւ Նիկիական Հանգանակի (հաւատամքի) դաւանութիւնը:

Հաւատամքէն յետոյ, պատարագիչը կ'արտասանէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կողմէ Ամենասուրբ Երրորդութեան ձօնուած հետեւեալ փա-

ռաբանանքը. «*Բայց մենք փառաւորենք զԱյն՝ [=Քրիստոսը], որ յաւիտեաններէն առաջ է, երկրպագելով Սուրբ Երրորդութեան՝ որ մէկ Աստուած է.- Հօրք, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն*»:

Քահանային այս աղօթքէն ետք սարկաւագը դարձեալ կը փարձէ ժողովուրդին ու կը թելադրէ աղօթել եւ խնդրել Աստուծոյ ողորմութիւնն ու զանազան շնորհները: Նաեւ կ'առաջնորդէ հաւատացեալները Աստուծոյ երկրպագելու:

Երախայից պատարագը կը վերջանայ պատարագիչին «*Տէր Աստուած օրհնեցէ զամենեսեանդ*» («*Տէր Աստուած օրհնէ՛ բոլորդ*») աղօթքով, որմէ ետք ան վար կ'անուէ իր գլխուն թագը ու իր ոտքերէն կը հանէ հողաթափները: Եթէ պատարագիչը եպիսկոպոս է՝ իր վրայէն կը հանէ եպիսկոպոսական զգեստներն ու զարդերը եւ Տիրոջ առջեւ կը կազմի որպէս պարզ քահանայ:

Այս միջոցին սարկաւագը կ'ազդարարէ ժողովուրդին. «*Մի՛ ոք յերախայից, մի՛ ոք ի թեքահաւատից եւ մի՛ ոք յապաշխարողաց եւ յանմաքից՝ մերձեցի յաստուածային խորհուրդս*» («*Զըլլայ որ անկնունք, անհաւատ, անապաշխար կամ անմաքուր ռուէ մէկը մօտեանայ աստուածային այս խորհուրդին*»):

Հին ատեն սարկաւագին այս ազդարարութեան վրայ, չմկրտուած անձերը, ապաշխարանքի մէջ եղող մեղաւորները, թեքահաւատներն ու իրենց մեղքերէն չարձակուած ու չմաքրուած մարդիկ եկեղեցիէն դուրս կ'ելլէին ու Գաւթիին մէջ կ'աղօթէին, որովհետեւ Հաւատացելոց Պատարագին կրնային մասնակցիլ միայն այն հաւատացեալները, որոնք իրենց մեղքերէն արձակուած ըլլալով՝ հոգեպէս պատրաստ կ'ըլլային Ս. Հաղորդութեան մաշակումին:

- *Սարկաւագին Ս. Աւետարանը բարձրացնելով վերաբերելը ի՞նչ բանի նշանակ է:*

= Սարկաւագին կողմէ Ս. Աւետարանին

^{**} Պնոսխումէ յունարէն բառ մըն է, որ կը նշանակէ՝ մտիկ ըրէք, ուշադրութիւն դարձուցէք:

վերաբերուիլը նշանակն է Աստուծոյ գահին առջեւ կայնող Սերովբէին դէպի Ս. Սեղան երթալուն, այնտեղէն ունելիով կրակի կայծը առնելուն եւ զայն բերելով Եսայի մարգարէի շրթումններուն դպցնելուն (Ես 6.6-7): Սերովբէին օրինակով, սարկաւազը Ս. Սեղանէն կ'առնէ Աւետարանը եւ համբուրել կու տայ օրուան ճաշու Գիրքը կարդացող դպիրին, որպէսզի ան սրբուի Աստուծոյ խօսքին զօրութեամբ ու համարձակ ըլլայ Տիրոջ պատգամները հաղորդելու:

Ս. Աւետարանը բռնելու համար գործածուող շղարշը կը խորհրդանշէ Սերովբէի ձեռքի ունելին: Ինչպէս որ Աստուծոյ սեղանէն առնուած կրակի կայծին հպումը սրբեց Եսայի մարգարէն, նոյնպէս ալ Աւետարանին լոյսը կը մաքրէ հաւատացեալները ու կը զօրացնէ անոնց հաւատքը:

Ս. Աւետարանին բարձրացուելով վերաբերուիլը նշանակ է նաեւ Քրիստոսի կատարած փրկագործութեան խորհուրդի բարի լուրին փարձուրդութեան ու տարածումին՝ համայն աշխարհին:

- *Ինչո՞ւ քրիստոնեայ հաւատացեալներ աղօթելու ատեն կը խաչակնեն:*

= Որովհետեւ խաչակնելով կ'արտայայտեն իրենց հաւատքն ու դաւանութիւնը Ամենասուրբ Երրորդութեան եւ խաչին վրայ Յիսուս Քրիստոսի կատարած փրկագործութեան հանդէպ: Նոյն ատեն հայցած կ'ըլլան Տիրոջ օրհնութիւնն ու զօրութիւնը իրենց մտքին, մարմնին եւ հոգիին համար:

- *Ինչո՞ւ համար մեր եկեղեցիներու խորանները արեւելեան կողմը շինուած են եւ հայ հաւատացեալներ աղօթելու ատեն դէպի արեւելք կը դառնան:*

= Արեւելքը խորհրդանշիչ է Աստուծոյ երկնային Գահի լուսեղէն յարկին, որուն համար սաղմոսերգուն կ'ըսէ. «Ճանապարհ ըրէք Անոր որ երկինքէ երկինք արեւելքի կողմը կը նստի» (Մղ 68.33): Արդարութեան Արեգակը՝ Քրիստոս, ծագեցաւ արեւելքէն (երկինքէն) եւ իջաւ երկիր՝ լուսաւորելու համար մեղքի խաւարով պատած աշխարհը (Մղ 4.2, Ղկ 1.78, Յհ 8.12, 12.46):

Արեւելքը փոխաբերաբար հումանիշ դարձած է երկինքին՝ Աստուծոյ Գահին: Այս իմաստով՝ Յիսուս իր երկրորդ գալուստն ալ նմանցուց արեւելքէն ելլող ու մինչեւ արեւմուտք երեւցող փայլակին (Մտ 24.27): Ուստի աղօթելու ատեն դէպի արեւելք դառնալը նշանակ է Արդարութեան Արեգակին՝ Յիսուս Քրիստոսի դէմ յանդիման կենալու, անոր լոյսը ըմբռնելու եւ ակնդէտ սպասելու անոր երկրորդ գալուստեան:

- *Ինչո՞ւ համար ժողովուրդը յոտնկայս կ'ունկնդրէ Ս. Աւետարանի ընթերցումը:*

= Յարգելու եւ պատուելու համար Տէր Յիսուս Քրիստոսը ու անոր սուրբ եւ կատարեալ խօսքը: Որով, նախքան Աւետարանի ընթերցումը, դպիրները կ'երգեն «**Ալէլուիա, ալէլուիա**» եւ օրուան յատուկ ընտրուած համար մը սաղմոսներէն, որոնց կը յաջորդէ սարկաւազին հրահանգը՝ «**Օրթի**», որ կը նշանակէ՝ «**Ուղի՛դ կեցէ՛ք, ոտքի՛ կազնեցէ՛ք**»: Մինչ ժողովուրդը կը կազմի, ֆահանգն իր օրհնութիւնը կու տայ, ըսելով՝ «**Խաղաղութիւն ամենեցուն**»: Դպիրները կը պատասխանեն. «**Եւ ընդ հոգւոյդ քու**»: Սարկաւազը նորէն կը ձայնէ. «**Երկիրդ ածութեամբ լուարու**» («**Երկիրդ ածութեամբ մտի՛կ ըրէ՛ք**»): Աւետարանը կարդացողը կը յիշէ Աւետարանիչին անունը եւ դպիրները կ'եղանակեն. «**Փա՛նք Քեզի, ո՛վ Տէր, մեր Աստուածը**»: Սարկաւազը նորէն կը ձայնէ. «**Պոսխումէ**» («**Մտիկ ըրէ՛ք**»). իսկ դպիրներն ու ժողովուրդը կը պատասխանեն՝ «**Ասէ՛ Աստուած**» («**Աստուած է որ կը խօսի**»), եւ՝ յարգանքով կ'ունկնդրեն:

- *Ի՞նչ կը նշանակէ «Ալէլուիա»:*
= Ալէլուիա կը նշանակէ՝ **զԱստուած Օրհնեցէ՛ք, Տէրը բարեբանեցէ՛ք**:

- *Աւետարանի ընթերցման ատեն սարկաւազին աջ եւ ձախ կողմերը կեցող երկու մոմակիր դպիրները ի՞նչ բանի նշանակ են:*

= Մոմակիր դպիրները կը խորհրդանշեն մեր Տիրոջ, Յիսուս Քրիստոսի փառքն ու պատիւ մատուցանող եւ սպասաւորող հրեշտակները. իսկ անոնց բռնած կերոններուն բոցավառումը կը խորհրդանշէ Ս. Աւետարանի լոյսին նառա-

գայթոււմբ:

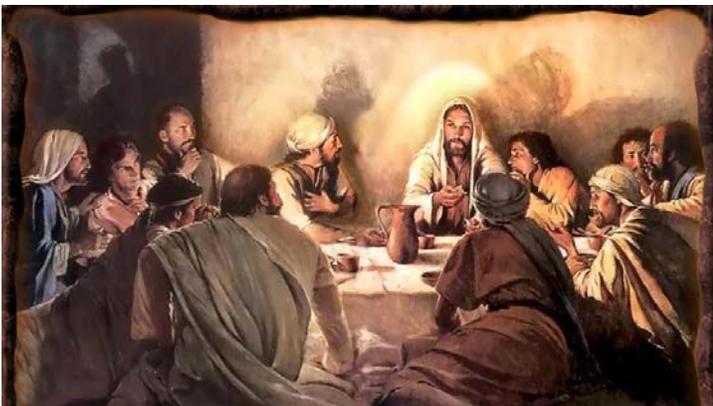
- Ինչո՞ւ համար փահանան երախայից պատարագի ընթացքին իր գլխուն վրայ թագ կը կրէ. մինչ հաւատացելոց պատարագի սկսելէ առաջ վար կ'առնէ զայն ու իր ոտքերէն կը հանէ հողաթափները:

= Որովհետեւ երախայից պատարագի արարողութեան ընթացքին պատարագիչը իր թագով, զարդարանալով ու փահանայական փառով կը փոխանորդէ Տէր Յիսուս Քրիստոսը: Իսկ հաւատացելոց պատարագի արարողութեան սկսելէ առաջ, ի նշան խոնարհութեան՝ կը հանէ իր թագն ու հողաթափները, որպէսզի Աստուծոյ առջեւ ներկայանայ որպէս սպասաւոր եւ խնդրարկու՝ իր եւ իր ժողովուրդին մեղքերու փառութեան համար:

(Շարունակելի թիւ 3)

Յաջորդիւ՝ Հաւատացելոց կամ Բուն Պատարագ:

Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեան

Praise the Lord, O Jerusalem!
Christ is risen from the dead, alleluia!
Come, O you people, sing unto the Lord, alleluia!
To Him who is risen from the dead, alleluia!

ՀԵՏԵԻԵՑԷՄՔ «ՀՈՐԻՉՈՆ» ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ «ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ»

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳՐԻՆ, ՈՒՐ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 9:00-10:00, ՄԵՐ ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՄՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՄՔԱՐՈՋՆԵՐ, Կ՛ՈՒՍՈՒՑՈՒԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԸ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻ ԹԵՄԻՍ ԿՐՕՆԱԿԱՆ, ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵԻ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ:

ՆՈՅՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ՍՓՈՒԻԻ ՆԱԵԻ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ՅԵՏ ՄԻՋՕՐԷԻ ԺԱՄԸ 1:00-2:00, ICFN (International Christian Family Network), ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԻ 382 ԿԱՅԱՆԷՆ:

• Քրեսնեթա Հովիտի Հայաստանայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի արարողութիւն ամէն Կիրակի Ազգային Առաջնորդարանին մէջ, կ.ա. Ժամը 11:00-ին: Հասցէ՝ 6252 Honolulu Ave., La Crescenta CA. 91214:

• Նորթ Հոլիվուտի Հայաստանաց Առաքելական Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի արարողութիւն ամէն Կիրակի, St. Paul Assyrian-Chaldean Catholic Church-ի մէջ, յետ միջօրէի Ժամը 2:00ին: Հասցէ՝ 13050 Vanowen St., N. Hollywood, CA 91605

• Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ հերթական Պատարագները տեղի կ'ունենան իւրաքանչիւր ամսուան երկրորդ եւ չորրորդ կիրակիները: Հասցէ՝ 2054 E. Desert Inn, Las Vegas, NV.

• Riverside-ի պատարագները՝ երկշաբաթայ դրութեամբ՝ ա. եւ գ. կիրակիները:

**ԼՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԷՆ**

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ԵՒ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ
Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ
ՄԱՏՈՒՑԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

**ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՋ
ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՄԲ,
ՀԵՋՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ՀՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՊՐԻՆՔ**

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐԸ

Ս. Կարապետ Մայր եկեղեցւոյ անուանա-
կոչութեան տօնին առիթով Կիրակի, Յունուար
16, 2011ին, եպիսկոպոսական սուրբ եւ անմահ
պատարագ մատուցեց Թեմիս Առաջնորդ՝
Բարձր. Տ. Մուշեղ Արքեպս. Մարտիրոսեան: Ս.
Սեղանին սպասարկեցին եկեղեցւոյ Հոգեւոր
Հովիւ Արժ. Տ. Վիգէն Աւ. Քենյ. Վասիլեան եւ
սարկաւազներն ու դպիրները: Ս. Պատարագի
ընթացքին կատարուեցաւ ուրարի տուչութիւն

Ս. Խորանի ծառայող դպիրներէն՝ Գեորգ Թահ-
միզեանին:

Սրբազան Հայրը անդրադարձաւ Ս.
Յովհաննէս Մկրտիչի անձին ու առաջնութեան
մասին: Յովհաննէս Մկրտիչ մարգարէներու
մեծը եղաւ: Ան թելադրեց ժողովուրդին արդա-
րութեամբ ապրելու: Իր խստակեաց կեանքով,
բայց հոգիի ազնւութեամբ օրինակ դարձաւ
ժողովուրդին: Սրբազան Հայրը պատգամեց որ
այս ուխտի օրը մեզի առիթ ըլլայ մահուր եւ
արդար կեանք մը ապրելու: Ան յիշեց ինչպէս
անցեալին Մշոյ Սուլթան Ս. Կարապետ եկե-
ղեցին, որ հիմնուած էր Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի
կողմէ, հասած էր փրկութեան հայ ժողովուրդի
դժուար օրերուն, այսօր ալ կը հասնի, պայ-
մանաւ որ իւրաքանչիւրս մեր ծառայութեան
կեանքին մէջ արդարութեամբ, հեզութեամբ եւ
նշմարտութեամբ ապրինք: Այսօր, մեր հոգիներ-
ուն մէջ ծունկի գանք եւ բարեխօսութիւն
խնդրենք Ս. Յովհաննէս Մկրտիչէն, որպէսզի
մեր հաւատքը զօրացնէ: Մեր զաւակներուն
դաստիարակութեան նախանձախնդիր ըլլանք,
ինչպէս Զաֆարիա եւ Եղիսաբէթ աղօթքով, Աս-
տուծոյ հնազանդութեամբ ապրեցան, այնպէս
ալ մենք մեր զաւակներով միասին փորձենք
անոնց նման ապրիլ, եզրակացուց Սրբազանը:

Ս. Պատարագի աւարտին, տեղի ունեցաւ
մատաղօրհնէք եւ բաժնուեցաւ հաւատացեալ
ժողովուրդին: Հաւատացեալներ իրենց տունե-
րը վերադարձան հոգեւոր ապրումներով լից-
փառորուած:

Պատարագէն անմիջապէս ետք, եկեղեց-
ւոյ «Կարապետեան» սրահին մէջ տեղի ունե-
ցաւ սիրոյ նաշ, նախագահութեամբ Սրբազան
Հօր, ներկայութեամբ Հոգեւոր Հովիւին, Ազգա-
յին Վարչութեան ներկայացուցիչներուն, Ռոգ եւ
Ալեք Փիլիպոս Ազգային Երկրդ. Վարժարանի
տնօրէնին, Մարի Փոստոյեան մանկամտուրի
վարիչին, շրջանի Հ.Յ.Դ.ի «Գարեգին Նժդեհ»
կոմիտէի ներկայացուցիչին, եկեղեցւոյ Հոգա-
բարձական կազմին, Տիկնանց Միութեան, ու-
մանահայ «Րաֆֆի» Մշակութային եւ Հայրե-
նակցական Միութեան վարչութեան եւ անդամ-

ներու, քոյր միութիւններու ներկայացուցիչներուն, Կիրակնօրեայ վարժարանի տնօրէնին եւ ուսուցիչներուն, սարկաւազաց ու դպրաց դասերուն, երգչախումբի անդամներուն, եկեղեցւոյ բարեբարներուն եւ բարեկամներուն, եւ հաւատացեալ բազմութեան:

Ընտանեկան ջերմ մթնոլորտի մէջ, բարի գալուստի խօսք արտասանեց Հոգեւոր Հովիւր՝ Արժ. Տ. Վիգէն Ա. Քինյ. Վասիլեան: Սեղաններու օրհնութիւնը կատարեց Առաջնորդ Սրբազան Հայրը:

Տարիներու բարի աւանդութիւն է, որ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան նուիրուած այս հանդիսութեան առիթով, Հովիւն ու Հոգաբարձութիւնը պատուեն անձնորդ ու վաստակաշատ ծառայողներ: Սյս տարի, յատուկ գնահատանքի եւ պատիւի արժանացան ուսմանահայ «Րաֆֆի» Մշակութային եւ Հայրենակցական Միութեան անցեալի եւ ներկայի նուիրեալները:

Տէր Հայրը միութեան պատմականը ըրաւ ծնունդէն՝ 1920-ական թուականներէն մինչեւ օրերս՝ 2011:

Յայտագրի ընթացքին խօսք առին եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան ատենապետ Տոմ. Միսաք Պարսամեան եւ «Րաֆֆի» միութեան ատենապետ Տիար Արա Էֆիկեան:

Պաշտօնական յայտագիրին կողքին, իրագործուեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը՝ Ռոզ եւ Ալեք Փիլիպոս Ազգային Վարժարանի եւ Ս. Կարապետ Մայր եկեղեցւոյ Կի-

րակնօրեայ դպրոցի աշակերտ-աշակերտուհիներու կողմէ:

Յայտագրի աւարտին, Տէր Հայրը իրաւրեց Առաջնորդ Սրբազանը, որ միութեան շնորհեց Օրհնութեան Գիր մը: Սրբազան Հայրը գնահատեց միութեան բոլոր անդամները, իրենց կատարած ազգանուէր, հայրենանուէր, եկեղեցանուէր եւ Աստուածահանոյ գործունէութեան համար:

«Պահպանիչ» աղօթքի օրհնութեամբ եւ «Կիլիկիա» մաղթերգի երգեցողութեամբ վերջ գտաւ օրուան խանդավառ հանդիսութիւնը:

NAME DAY CELEBRATION OF ST. GARABED CHURCH OF HOLLYWOOD

Saturday, January 15th, 2011, was the Feast of St. John the Baptist, which is also the name day of St. Garabed Church of Hollywood.

On this occasion, on Sunday, January 16th, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Divine Liturgy and delivered the sermon at St. Garabed Church. Parish Pastor Archpriest Fr. Vicken Vassilian assisted at the altar.

During the service, the Prelate also bestowed upon altar server Kevork Tahmizian the privilege of bearing a stole. During the ceremony he commended Kevork for his service, and noting that H.H. Catholicos Aram I has proclaimed this year to be the "Year of the Armenian Child", urged parents to encourage their children to attend and serve our church.

The Prelate centered his sermon on the life and virtues of St. John the Baptist. Speaking on his piety, faith, and humility, he called on the faithful to let this be a day of spiritual renewal and to live their lives in the example of St. John. He urged them to call upon St. John as their intercessor, praying that he strengthen their faith, and guide them to the path of righteousness and to a God-pleasing life.

The blessing of *madagh* took place after the service, followed by a luncheon at "Kara-petian" Hall organized by the Parish Pastor and Board of Trustees.

Each year during this annual luncheon, individuals are recognized and honored for their service to the church and community. This year's honoree was the Raffi Cultural Association.

Rev. Fr. Vicken gave a brief history of the Association, from its establishment in the 1920's to the present day. He commended the organization and its members who, for ninety years have contributed greatly to the advancement of our schools, churches, and community.

Remarks were also delivered by Board of Trustees Chair Dr. Misak Barsamian, and Raffi Cultural Association Chair Mr. Ara Ekigian, who expressed thanks on behalf of the organization for the honor.

Rev. Fr. Vicken then invited the Chair and Secretary of the Board of Trustees to join him in presenting Mr. Ekigian with a plaque of appreciation and commendation.

The luncheon also included a cultural program presented by Sunday School students and Rose and Alex Pilibos High School students.

The Prelate was then invited to deliver his message. H.E. conveyed his blessings and commendations to the members of the Raffi Cultural Association for their dedication to advancing our community, and presented them with a letter of blessing.

The luncheon came to a close with the benediction by the Prelate, and the singing of the Cilician anthem.

**ՍՓԻՒՌԻ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀՐԱՆՈՅՇ
ՅԱԿՈՐԵԱՆ
ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ**

Սփիւրի նախարար Հրանոյշ Յակոբեան շորեմբաբի, 2 Փետրուարի յետմիջօրէին այցելեց Ազգային Առաջնորդարան եւ դիմաւորուեցաւ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի ու ժողովակաւորեան ներկայացուցիչներու կողմէ: Նախարարուհիին կ'ընկերանային Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան եւ հիւպատոս Մեսրոպ Շապոյեան, իսկ Առաջնորդ Սրբազանին կողքին էին Կրօնական Ժողովի անդամներէն Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, Հոգ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեան, Արժ. Տ. Արտակ Քեհն. Տէմիրնեան, Ազգային Վարչութեան անդամներէն՝ Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, Տեարք Վահան Պզտիկեան, Խաչիկ Երէցեան եւ Սագօ Շիրիքեան, Ազգ. Առաջնորդարանի Առաքելութեան տարածման յանձնախումբի ատենապետ Տիար Հրայր Ճերմակեան եւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմնի անդամներէն Տիկնայք Մարիամ Կարապետեան, Ծովիկ Զէյթեան եւ Սալբի Սրուբեան: Ներկայ էր նաեւ Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Կեդր. կոմիտէի անդամներէն Տիար Մարտիկ Կապուտեան:

Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց յարգելի հիւրերը, յատկապէս նախարարուհին, որուն

այս այցելութիւնը մարմնաւորուեցաւ բարի եւ ուրախալի լուրով մը, այն՝ որ Հայաստանի մէջ մտածում կայ ունենալու խորհրդարանի վերին պալատ մը՝ Ծերակոյտ, որուն մասնակից ըլլան նաեւ սփիւոֆի հայութեան ներկայացուցիչներ: Առաջնորդ Սրբազանը այս առաջադրանքին մէջ տեսաւ հայրենիքին ու արտերկրի հայութեան միջեւ գործակցութեան զարգացման եւ կամուրջներու ամրապնդման յենարան մը:

Նախարարուհին, անդրադառնալէ ետք Հայաստանի վերանկախացումէն առիկն հայութեան կտրած հանգրուաններուն, կեդրոնացաւ Սփիւոֆի նախարարութեան աշխատանքներուն ու գործի դաշտերուն վրայ: Հ. Յակոբեան նշեց, որ մշակուած են ու գործադրութեան դրուած՝ բազմաթիւ ու բազմաճիւղ ծրագիրներ, որոնց մէջ սփիւոֆէն գործակցական ներդրում ապահովուած է: Այս առումով, ան վեր առաւ մեր եկեղեցւոյ, կուսակցութեանց ու միութիւններուն դերակատարութիւնը եւ գործակցութիւնը: Ան անդրադարձաւ տարբեր գաղութներու առանձնայատկութիւններուն, նշելով, որ Քալիֆորնիան ներկայիս կը հանդիսանայ, Ռուսիայէն ետք, սփիւոֆեան մեծագոյն գաղութը, որ նաեւ կազմակերպ վիճակ ունի: Ան յայտնեց, թէ նախարարութիւնը իր դիմաց ունի առաջնահերթութիւններ, ինչպէս՝ հայապահպանում, սփիւոֆագէտներու պատրաստութիւն, Հայաստան-Սփիւոֆ փոխադարձ նախաձեռնութեան ու վստահութեան զարգացում, «Երիտասարդութեան Տարի» եւ այդ ծիրին մէջ գործնական ծրագիրներու հետապնդում, գիրքերու հրատարակութիւն, համերգներ եւ այլն: Այս ծիրին մէջ, ան յիշատակեց սփիւոֆեան կառոյցներու հետ գործակցութիւնը:

Սրտի խօսք արտասանեց Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսը, վկայելով, որ նախարարուհիին խանդավառութիւնը վարակիչ է ու համապատասխան մթնոլորտ կը ստեղծէ իր այցելած օճախներուն մէջ: Ան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին ու հիւպատոսութեան հետ գործակցող բոլոր միաւոր-

ներուն, որոնք կը նպաստեն այս աշխատանքներուն զարգացման:

Ողջոյնի խօսք մը ուղղեց նաեւ Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան. ան յիշեց նախարարուհիին հետ իր առաջին ու յաջորդական հանդիպումներէն քաղած տպաւորութիւնները, դրուատելով անոր ջերմ ու խանդավառ վերաբերմունքը: Ան շեշտեց, որ Հայաստանի եւ Սփիւոֆի միջեւ կազմուող կամուրջները պէտք է ամրապնդել հաստատ հիմքերու վրայ, որուն համար փոխադարձ ըմբռնումն ու անկեղծ գործակցութիւնը կենսական են եւ նպաստ կը բերեն մեր հայրենիքին:

Տիար Մարտիկ Կապուտեան նկատեց, որ նախարարուհիին այցելութիւնները ընդհանրապէս կարճատեւ կ'ըլլան, մինչդեռ ցանկալի է, որ անոր յաջորդ այցելութիւնները տարածուին աւելի երկար ժամանակի վրայ, որպէսզի առիթ ունենայ աշխատանքային հանդիպումներ ունենալու մեր գաղութի տարբեր միաւորներուն հետ, ինչ որ պիտի նպաստէ փոխադարձ նախաձեռնութեան եւ գաղութի իրականութիւններէն ու կարիքներէն բխող ծրագիրներու մշակման:

Ողջոյնի խօսք արտասանեց նաեւ Տիկ. նանց Օժանդակ Մարմինի ատենապետուհի Տիկին Մարիամ Կարապետեան, որ կանգ առաւ յատկապէս սփիւոֆեան գաղութները մաշումի տանող խառն ամուսնութիւններէն բխող մտահոգութեան վրայ:

Պաշտօնական խօսքերէն ետք, տեղի ունեցաւ խորհրդակցական զրոյց, որուն ընթացքին ներկաները կանգ առին փորձառութիւններու փոխանակման կարեւորութեան եւ հայութիւնը տագնապեցնող կամ գոհունակութիւն առթող երեւոյթներու վրայ:

Աւելի քան ժամ մը տեւած հանդիպումի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը շնորհակալութեան խօսք ուղղեց նախարարուհիին, այս այցելութեան ու հոգեշահ զրոյցին համար: Ապա, նախարարուհին եւ Առաջնորդ Սրբազանը յուշանուէրներ փոխանակեցին:

DIASPORA MINISTER HRANUSH HAKOBYAN VISITS THE PRELACY

On Wednesday, February 2nd, 2011, Her Excellency Hranush Hakobyan, Republic of Armenia Minister of Diaspora Affairs visited the Prelacy where she was welcomed by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and councils' members.

The Minister was accompanied by Consul General of Armenia the Honorable Grigor Hovhannissian, and Deputy Consul the Honorable Mesrop Shaboyan. The Prelate was joined by Religious Council divan members Very Rev. Fathers Muron Aznikian, Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and Rev. Fr. Ardak Demirjian, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian and members Mr. Vahan Bezdikian, Mr. Khatchig Yeretjian, and Mr. Sako Shirikian, Outreach Committee Chair Mr. Herair Jermakian, Ladies Auxiliary Chair Mrs. Mariam Karapetian and members Mrs. Dzovig Zetlian and Mrs. Salpi Srourian. ARF Central Committee member Mr. Mardig Gaboudian also participated in the meeting.

The Prelate greeted the Minister, noting that with her visit she brings good news. At her first visit to the Prelacy, she had announced the establishment of the Ministry of Diaspora. At this visit, she announced that there is thought of establishing a Senate within Armenia's Parliament which can include

Diaspora Armenians. The Prelate added that this will be a great step towards bridging Diaspora Armenians with Armenia and strengthening collaboration.

Mrs. Hakobyan spoke in great detail about the projects and activities foreseen by the Ministry of Diaspora and of plans that are already underway. The primary focus is to strengthen ties between Armenia and the Diaspora and for both communities to better understand and relate to one another, which will be achieved through wide-ranging projects and which will include the input and collaborative efforts of the Diaspora, whether church, political parties, or cultural organizations.

In his remarks, Consul General Grigor Hovhannissian thanked the Prelate and the individuals and organizations who through their support and collaboration with the Consulate General of Armenia, help to advance the mission of the Ministry of Diaspora.

Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian stressed that the bonds and bridge between Armenia and the Diaspora must be built on a strong foundation, and this can only be achieved through mutual understanding, respect, and open and honest communication and cooperation.

Mr. Mardig Gaboudian expressed his wish for a working visit with the many organizations and associations that serve in our community so that she would get a better picture of the day to day life of the community and its endeavors.

Ladies Auxiliary Chair Mrs. Mariam Karapetian spoke of some of the issues facing the Diaspora and concerns such as an increase in the number of mixed marriages.

At the conclusion of the visit, the Prelate once again thanked Minister Hranush Hakobyan for the visit and productive discussions, and an exchange of mementos followed.

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ
ՖՐԵՋՆՈՅԻ Ս. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԾԽԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ**

**ՏՕՆԱԽՄԲՈՒՄ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
110ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ**

Կիրակի, 30 Յունուարին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան հանդիսապետեց Ֆրեզնոյի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Սուրբ Պատարագին եւ փոխանցեց օրուան խորհուրդը ներկայացնող իր պատգամը:

Ս. Պատարագը մատուցեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Վահան Քինյ. Կոստանեան:

Առաջնորդ Սրբազանը, Ազգ. Վարչութեան եւ հոգաբարձութեան ներկայացուցիչներուն ընկերակցութեամբ, նախ եւ առաջ այցելեց Կիրակնօրեայ դպրոց, ուր տնօրէնութիւնն ու ուսուցչական կազմը դիմաւորեցին զինքն եւ ծանօթացման պահ մը ունեցան: Բարի գալուստի խօսք արտասանեց հոգաբարձութեան անդամներէն բարեշնորհ Կարօ Սարկաւազ Փօլատեան:

Ապա, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր պատգամը տուաւ աշակերտներուն, կեդրոնանալով Հայ Մանուկի Տարուան խորհուրդին վրայ:

Աշակերտները գանազան հարցումներ հարցուցին, որոնց Սրբազանը պատասխանեց

համբերութեամբ եւ մեծ հետաքրքրութիւն արթնցնելով անոնց մէջ:

Հանդիպումի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը նուէրներու հետ, իր օրհնութիւնները բաշխեց անոնց:

Եկեղեցական արարողութենէն վերջ, եկեղեցւոյ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ 110-րդ տարեդարձին նուիրուած նաշկերոյթը: Իրագործուեցաւ կոկիկ յայտագիր մը:

Հովին ու հոգաբարձութիւնը, ըստ տարիներու բարի աւանդութեան, յուշանուէրներով պատուեցին ու գնահատեցին եկեղեցւոյ անձրնդիր ծառայողները: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր օրհնութեան խօսքը:

Ձեռնարկին ներկայ էին Ազգային Վարչութեան անդամ Պիլ Սաաթնեան եւ ժողովականութեան անդամներ:

**PRELATE VISITS HOLY TRINITY
CHURCH OF FRESNO AND PRESIDES
OVER 110TH ANNIVERSARY
CELEBRATION**

On Sunday, January 30th, 2011, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, visited the parish community of Holy Trinity Church of Fresno where he met with Sunday School teachers and students, presided over Divine Liturgy and the 110th anniversary banquet.

The day began with a visit to the Sunday School. The Prelate, accompanied by Executive Council and Board of Trustees members, was welcomed by the director and teachers, and following brief introductions, all headed to the hall where the students had assembled.

Welcoming remarks were delivered by Board of Trustees member Deacon Garo Poladian.

The Prelate delivered his blessings and message to the students, and offered answers and explanations to the many questions the students put forth.

At the end of the visit, the Prelate presented the students with mementos.

Divine Liturgy was celebrated by Parish Pastor Rev. Fr. Vahan Gosdanian. The Prelate delivered the sermon.

Following the church service, the 110th anniversary of the church was celebrated. An artistic program took place and servants of the church were commended and recognized for their service.

The Prelate presided over the banquet and delivered his message.

Executive Council member Mr. Bill Sahatdjian participated in the day's events.

**ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿԻ ՏԱՐՈՒՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
Ա. ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿ՝
ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ**

Ընդառաջելով 2011ը Հայ Մանուկի Տարի հռչակող Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի պատգամին, Ազգային Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը Հինգշաբթի, 10 Փետրուարի կէսօրին կազմակերպած էր դասախօսական ձեռնարկ մը, որ տեղի ունեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, Առաջնորդ Սրբազա-

րին՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի ներկայութեամբ ու հովանաւորութեամբ: Ներկայ էին Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, Ազգ. Առաջնորդարանի յանձնախումբերու ներկայացուցիչներ եւ աւելի քան հարիւր մասնակիցներ:

Դասախօսական այս ձեռնարկը մեր Թեմին մէջ առաջին պաշտօնական հանդիպումն էր, նուիրուած՝ Հայ Մանուկի Տարուան. յառաջիկայ ամիսներուն, նախատեսուած են այլ ձեռնարկներ եւս:

Բացման խօսք արտասանեց Տ. Օ. Մարմինի անդամներէն Տիկին Հուրիկ Ապտուլեան, որ նաեւ կատարեց հանդիսավարութիւնը: Ան ողջունեց ներկաները, անդրադարձաւ առիթին ու վեր առաւ նոր սերունդին հանդէպ հոգածութեան, անոր առողջ կազմաւորման կարեւորութիւնը:

Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց սեղանի օրհնութիւնը եւ օրուան յատուկ բարեմադրութիւններ փոխանցեց ներկաներուն:

Հաշի պահէն ետք, յաջորդաբար դասախօսեցին Ազգ. Վահան եւ Անուշ Շամլեան վարժարանի փոխ տնօրէնուհի Տիկին Ռիթա Գաբրիէլեան եւ Տնօրէն Տիար Վազգէն Մատենլեան: Առաջինին նիւթն էր «Հայ մանուկին դաստիարակութիւնը ամերիկեան միջավայրին մէջ», իսկ երկրորդին նիւթը՝ «Հայեցի դաստիարակութիւն եւ նախադրեալները»:

Տիկին Գարրիելյան, իրրեւ մեկնակէտ ունենալով Վեհափառ Հայրապետին պատգամը, խօսեցաւ Հայ Դպրոցի պարտաւորուն

թեանց ու առաքելութեան մասին: Ան նշեց, որ հայ դպրոցը ունի կրկնակ պարտաւորութիւն, հայ մանուկը կրթել իրրեւ բարի նկարագրի տէր ու հայօրէն ապրող անհատ, այլ խօսքով, դպրոցին առաքելութիւնն է մարդակերտում ու հայակերտում, սակայն այս աշխատանքը պիտի տանի այն մտասեւեռումով, որ հայ աշակերտը հեռու պահուի միջավայրի բացասական ազդեցութիւններէն:

Միջավայրի հարցին ու ազդեցութիւններուն մասին խօսելով, ան անդրադարձաւ ամերիկեան միջավայրին մէջ հասակ առնող հայ մանուկին ու աշակերտին դիմագրաւած դրական ու ժխտական ազդեցութիւններուն: «Համացանցն ու վիտէօ-խաղերը կրնան հոյակապ աղբիւրներ ըլլալ մանուկի դաստիարակութեան համար, այսուհանդերձ, անոնց չափազանցուած օգտագործումը կրնայ նաեւ շատ վնասակար ազդեցութիւն ունենալ մանուկին վրայ», ըսաւ դասախօսը, եւ մասնագիտական որոշ ուսումնասիրութիւններու հիմամբ, ցուցմուտներ տրուաւ, թէ արդի «գործիքներու» հաւասարակշռեալ օգտագործումը ինչ ժամանակով պէտք է տրամադրել մանուկներուն: Նմանապէս ուսումնասիրութիւններու վրայ հիմնուելով՝ ան բացատրեց, թէ անհաւասարակշիռ օգտագործումը ինչպիսի դժուարութիւններ ու միջնաբեր իսկ ֆիզիքական ու հոգեբանական ախտեր կրնան յառաջացնել, բացասական ազդեցութիւններ ունենալ մանուկին կեանքին ու յարաբերութիւններուն վրայ:

Տիկին Գարրիելյան իր խօսքը եզրափակեց նշելով, որ հայրենիքէն հեռու ապրող՝

ժառանգակաւորութեամբ հայ, բայց միջավայրով ամերիկացի մեր մանուկներուն հանդէպ պէտք է ցուցաբերել հոգածու վերաբերմունք, որպէսզի ան մարմինով ու միտքով անի առողջ պայմաններու մէջ, ըլլայ բարձր բարոյականի տէր, պատուաբեր հայորդի:

Տիար Վազգէն Մատենլեան խօսեցաւ հայ մանուկի հայեցի դաստիարակութեան լայն տարածքին մասին, շեշտելով, որ հայ հաւաքականութեան գործօն անդամը կը կերտուի մանկութենէն, հիմնականին մէջ հայ դպրոցի յարկին տակ, հայաշունչ միջավայրի ու մթնոլորտի մէջ, իսկ դպրոցին լրացուցիչ գործօնը հայկական միութիւններն ու կազմակերպութիւններն են, անոնք ըլլան մարզական, մշակութային, կուսակցական թէ այլ:

Հայ դպրոցին առաքելութեան մէջ կ'իյնայ կերտել հայրենասէր, գիտակից ու գործունեայ հայ անհատներ, իսկ հայկական միութիւններն ու կազմակերպութիւնները այն միջավայրերն են, ուր անհատը կը սորվի ու կը գործէ այնպիսի տուեալներով, որոնք կարելի չէ ձեռք բերել համալսարաններէ կամ համագումարներէ:

Իրրեւ եզրակացութիւն, ան ըսաւ, որ հայ մանուկին հայեցի դաստիարակութիւնը կը կերտուի հայ դպրոցին ու հայկական կազմակերպութեանց մէջ, երկու անխուսափելի ոլորտներ:

Ձեռնարկին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազանը: Ան կարեւորութեամբ կանգ առաւ հայ մանուկին դաստիարակութեան ու հոգեմտաւոր անումին մէջ ծնողներուն, ուսուցիչին, դպրոցին ու եկեղեցւոյ դերին վրայ, նկատել տալով, որ ազգային տարրեր բնագաւառներու մէջ գործողներ ու

ծառայողներ հայ մանուկի դաստիարակութեան ու իրենց ազգային աշխատանքներուն մէջ աւելի արդիւնաւոր կրնան ըլլալ, եթէ փոխադարձաբար զիրար նանչնան, յարգեն ու գործակցութեան միջոցներ ստեղծեն:

Անդրադառնալով Վեհափառ Հայրապետի տարեսկիզրի պատգամին, ան նկատել տուաւ, որ հոն կարեւորութեամբ շեշտուած է այն իրողութիւնը, որ մեր մանուկները մեր ապագան են, ու եթէ այսօր կը նայինք մեր հայրենիքին, ժողովուրդին, եկեղեցւոյ ու ազգի ապագային, պէտք է մեր աչքերը դարձնենք մանուկներուն, մանաւանդ, որ մեր Տէրը պատգամած է ըսելով՝ «Կրթէ մանուկը իր նամբան սկսած ատենը...»: Ան դիտել տուաւ, որ հայ մանուկին նամբան կը սկսի ընտանիքին յարկին տակ, ուր ան կը ծնի, յետոյ, նոր սկիզբներ են այն հանգրուանները, երբ մանուկը դպրոց կ'երթայ, եկեղեցի ու կիրակնօրեայ կը յանախէ, ակումբ կը մտնէ կամ միութեանց անդամ կը դառնայ: Ան յիշեցուց նաեւ Յիսուսի այն պատգամը, որ մարդս պէտք է ըլլայ մանուկի նման, որպէսզի արժանի ըլլայ երկինքի արքայութեան, իսկ մեր կեանքին մէջ, կայ նաեւ ազգային կեանքին արժանի ըլլալու կարեւորութիւնը:

Խօսելով անձնական փորձառութենէ, ան յայտնեց, թէ իր ծնողները զինք առաջանորդած են հայ դպրոց, հայ եկեղեցի, Հ.Մ.Ը.Մ., ապա նաեւ Անթիլիասի դպրեվանքը: Ան դրուատիքով անդրադարձաւ դպրեվանքի հայակերտման ու ազգային դերակատարութեան, երախտիք արտայայտելով մեծ ուսուցիչներուն ու դաստիարակներուն, որոնց բացած ուղիները այսօր օրինակ են նոր սերունդներուն: Ան շեշտեց, որ հայ ծնողներ, ուսուցիչներ ու ազգային միջա-

վայրի մէջ ծառայողներ յատուկ առաջնութիւններ ունին՝ ըլլալու հոգածու եւ պաշտպան մեր մանուկներուն: Առաջնորդ Սրբազանը զգուշացման հրաւեր ուղղեց, որպէսզի ծնողներ չիյնան չափազանցութիւններու մէջ, այլ ունենան արդար ու հաւասարակշուած մօտեցում՝ մանուկին հոգեւոր, բարոյական, ազգային եւ մարդկային անումի կարիքներուն բաւարարութեան մէջ: «Ձեմ կասկածիր, որ ծնողք նախանձախնդիր են ու բարիք կը ցանկան իրենց զակներուն, սակայն նաեւ անհրաժեշտ է, որ արդար մօտեցումը չկորսուի բազմաճիւղ դաստիարակութեան ընթացքին», եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազանը, անգամ մը եւս գնահատելով ձեռնարկին կազմակերպիչներն ու մասնակիցները:

Հանդիպումը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»ով:

**"YEAR OF THE ARMENIAN CHILD"
KICKS OFF WITH A LITERARY
LUNCHEON AT THE PRELACY**

On Thursday, February 10th, 2011, "Year of the Armenian Child" celebrations began with a literary luncheon held at the Prelacy "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and organized by the Prelacy Ladies Auxiliary. Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian and over a hundred guests attended the event.

The event began with welcoming remarks by Ladies Auxiliary member and Master of Ceremonies Mrs. Hourig Abdulian.

The Prelate then offered the invocation, after which lunch was served.

The lecture began after lunch. The keynote speakers were Vahan and Anoush Chamlian School Principal Mr. Vazken Madenlian and Vice-Principal Mrs. Rita Kaprielian, and the topic was "The Armenian Child within the American Social Environment".

The first lecture was presented by Mrs. Kaprielian. Speaking on the Armenian child in the American environment, she stressed that Armenian Schools have a twofold mission in this regard; to instruct children on how to be good individuals, and also how to be good Armenians. She then reflected on the positive and negative aspects of the outside influences Armenian children are subject to. She spoke of how today's children are growing up at a time of great technological advancements, and have at their disposal the latest computers and other devices, and though on the one hand this technology surely has great benefits, parents must be sure to monitor their children to keep them from negative information and to ensure that they utilize the technology in a productive manner. Stating that "computers and video-games can be wonderful educational tools for our children, but they can have harmful effects with excessive use", she went on to give helpful tips on how parents can help children balance their time. Contrasting the social environment in which children of the Middle East grow up versus that of the United States, she stated that our children are Armenian by birth but American by circumstance, and concluded by emphasizing the necessity of providing a healthy environment in which our children can grow up to be not only honorable individuals but proud Armenians.

Mr. Madenlian was then invited to present his lecture, the foundation of which was how Armenian children can grow up to become active and contributing members of the Armenian community. He stated that those who grow up to become active members of their community are reared from a young age, are raised in Armenian schools and within Armenian environments whether athletic, cultural, or political organizations.

Thus, it is the responsibility of Armenian schools and organizations to maintain this balance by providing the right amount of education and Armenian instruction, and in addition foster in our children a love for their heritage and encourage them to become active participants in community affairs. He concluded by saying that if the school is the place where they receive this education, community organizations are where they learn how to apply what they have learned and get first hand experience on how to contribute to the community, things that cannot be learned inside the classroom.

After both presentations, the Prelate was invited to deliver his message. He commended the Ladies Auxiliary for organizing the event in celebration of the Armenian Child, and the two keynote speakers for their informative and enlightening presentations.

He then spoke of the crucial role parents, teachers, and our churches play in the proper instruction and development of our children. The Prelate reflected on the proclamation of H.H. Catholicos Aram I, in which His Holiness greatly stresses the reality that our children are our future and to look to the future of our nation, our people, and our church we need to look at our children for in the words of our Lord, "Train up a child in the way he should go, and when he is old he will not

depart from it" The path of our children start at home from the time of birth, and continues as they start attending school, church, Sunday School, and community organizations, said the Prelate. Speaking from personal experience, he told of how his parents influenced his Armenian upbringing by sending him to Armenian school, church, community organizations, and the Seminary. He spoke highly of the strong Armenian education he received at the Seminary by teachers and instructors who regarded highly the value of an Armenian education and who have become examples for today's generation. The Prelate stressed the unique mission Armenian elders have with regards to the education of our children and the importance of maintaining a balance in their spiritual, national, and social development.

The luncheon came to a close with the benediction by the Prelate.

Հայ եկեղեցւոյ համար հայ մանուկին դաստիարակութիւնը՝ իր կրօնական թէ ազգային տարածքներով, կը շարունակէ մնալ առաջնահերթութիւն: Այս ծիրէն ներս, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը իր հիմնած Կիրակնօրեայ վարժարաններուն նամբով անցեալին բարերար դեր կատարած է ու կը շարունակէ կատարել վերանորոգ թափով: Մանուկի դաստիարակութեան մեր մօտեցումը անհրաժեշտ է որ դառնայ համապարփակ: Նեղ հայեցակէտով, տոկմադի՛ ոգիով եւ ժամանակավրէպ մեթոտներով կատարուող դաստիարակութիւնը կրնայ հակառակ արդիւնք տալ: Պէտք է գիտնանք հանգրուանային մօտեցումով ու յառաջատուական ընթացքով ի՞նչ փոխանցել մանուկին եւ ի՞նչ բանէ հեռու պահել զինք՝ ընտանիքին, թէ՛ դպրոցին եւ թէ Կիրակնօրեայ վարժարանին մէջ: Պէտք է նաեւ գիտնանք ինչպէ՞ս դաստիարակել մանուկը՝ դիմելով այնպիսի միջոցներու, որոնք համահունչ են կեանքի ներկայ պայմաններուն ու մտահոգութիւններուն ու նաեւ՝ գրաւիչ եւ ազդու: Այս ծիրէն ներս արդի չափանիշներու ու մերօրեայ կարիքներու համապատասխանող մանկական գրականութեան մշակումը, լսողատեսողական կարելիութիւններու ճիշդ օգտագործումը, մանուկները հետաքրքրող հրապուրիչ ծրագիրներու պատրաստութիւնը, մանուկներու յատուկ հաւաքներու կազմակերպումը եւ այլ գրաւիչ նախաձեռնութիւններ կրնան մեծապէս օգտակար հանդիսանալ մանուկներու դաստիարակութեան աշխատանքներուն մէջ:

(Քաղուած Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի՝ 2011 տարին «ՀԱՅ ՄԱՆԿԱՆ ՏԱՐԻ» հռչակած հայրապետական պատգամէն):

For the **Armenian Church**, the education of Armenian children continues to remain a priority, with its religious and Armenian components. Within this sphere, the Catholicosate of the Great House of Cilicia, through the Sunday schools it has founded, has played a beneficial role in the past and continues to do so with renewed vigor. Education, which is carried out with a narrow perspective, a dogmatic spirit and outdated methods can produce the opposite result. We must know what to transmit to the children through a progressive approach, as well as what to keep them away from, both in regular school and in Sunday school. We also must know how to educate the children by applying the kinds of means that are in keeping with the present conditions and concerns of life, as well as being appealing and effective. Within this sphere, the cultivation of children's literature corresponding to modern standards and present-day needs, the proper use of audiovisual aids, the preparation of enticing programs of interest to children, organizing special children's gatherings and other appealing initiatives can be of great help in carrying on the work of educating our children.

(Excerpts from the pontifical message of His Holiness Aram I, proclaiming the year 2011 as the "YEAR OF THE ARMENIAN CHILD.")

**Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԶՕՐԱՎԱՐԻ ԵՒ "ՓԱՍՍՏԻՆԱՅԻ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈԶՈՒԹԵԱՆ
ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ**

**ԱՅՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԱՇՏՊԱՆ ՍՈՒՐԲԸ՝
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԶՕՐԱՎԱՐ,
ԻՐ ԲԱՐԵԽՕՍՍՈՒԹԵԱՄԲԸ ՓՈԽԱԴԱՐՁ
ՍԷՐ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ
ԲԵՐԷՆ ՄԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՀՈԳԻՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ**

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐԸ

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ տօնացոյցին համաձայն, Շաբաթ, 19 Փետրուար 2011ը տօնն էր Ս. Սարգիս Զօրավարին, իր Մարտիրոս որդւոյն եւ տասնչորս զինուորներուն, որոնք իրենց հաւատքի վկայութիւնը տուին եւ նահատակուեցան յանուն Տէր Յիսուս Քրիստոսի եւ քրիստոնէական անբասիր հաւատքին:

Այս տօնը ըլլալով նաեւ անուանակոչութեան տօնը Փասատինայի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ, Կիրակի, 20 Փետրուարին, հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ պատարագ մատուցուեցաւ: Ս. Պատարագը մատուցեց եւ իր հոգեւոր պատգամը փոխանցեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան: Ս. Սեղանին սպասարկեցին Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիլիկիական եւ

Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւր՝ Արժ. Տ. Խորէն Քհնյ. Պապօշեան: Ներկայ էին Եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերարներ Տէր եւ Տիկ. Սարգիս եւ Սիւզան Կիտցիներն, հարազատներ եւ հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը:

Իր պատգամով, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը նախ փառք եւ գոհութիւն յայտնեց Աստուծոյ՝ հոգեպարար օրուան համախմբումին համար, բոլորին մաղթելով, որ Սուրբ Հոգին շինութիւն բերէ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ համայնքի հոգիներուն ու կեանքներուն: Ան ողջունեց ներկայութիւնը Եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերարներուն, հովանաւորներուն, հոգաբարձութեան, երեսփոխաններուն, տիկնանց միութեան եւ յարակից մարմիններուն:

Ապա, Սրբազան Հայրը վեր առաւ Ս. Սարգիս Զօրավարի աննկուն հաւատքը, Տէր Յիսուս Քրիստոսի եւ քրիստոնէական ճշմարտութեան ի խնդիր անոր ընծայարեւումը եւ նուիրարեւումը: Ս. Սարգիս Զօրավար արհամարհեց աշխարհի փառքը, ոչինչ համարեց երկրաւոր թագաւորներու իրեն խոստացած պատիւները, նախապատիւ ու անանց հարստութիւն համարելով Տէր Յիսուս Քրիստոսի կողմէ ստանալիք յարիտեմական փառքն ու պսակը:

Ան դարձաւ վկայ Քրիստոսի եւ իր հաւատքի կրակով վարակեց իր Մարտիրոս որդին եւ տասնչորս զինուորները, որոնք նահատակութեամբ վկայեցին իրենց հաւատքը: «Այս Եկեղեցւոյ պաշտպան Սուրբը՝ Ս. Սարգիս Զօրավար, իր բարեխօսութեամբը փոխադարձ սէր եւ նորոգութիւն թող բերէ մեր ժողովուրդի հոգիներուն մէջ» մաղթանքով աւարտեց իր պատգամը Սրբազան Հայրը:

Ս. Պատարագի աւարտին, կատարուեցաւ մատաղի օրհնութիւն եւ յատուկ հոգեհանգիստ՝ Եկեղեցւոյ նախկին հոգեւոր հովիւ՝ հոգեւոյս Տ. Սարգիս Քհնյ. Անդրէասեանի, Եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերարներու ծնողաց, Սիսի Հայրենակցական Միութեան հին եւ նոր ննջեցեալներու եւ հայ ժողովուրդի զաւակներուն ննջեցելոց հոգւոյն ի հանգիստ: Աւարտին, բոլոր ներկաները միասին երգեցին «Կիլիկիա»ն եւ

ապա, «Ուրախ լեր» շարականի երգեցողութեամբ, եկեղեցական թափօրը պատարագիչ Սրբազանը հասցուց մինչև աւանդատուն:

Արարողութիւններէն ետք, «Անտոն Անտոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ տիկնանց միութեան կողմէ պատրաստուած սիրոյ սեղանը, որուն ընթացքին Սրբազան Հայրը իր գնահատականն ու ֆաջալերական խօսքը փոխանցեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւին, հոգաբարձութեան եւ տիկնանց միութեան անդամներուն, բարերարներուն, հովանաւորներուն եւ ներկաներուն: Խօսք առին նաեւ հոգաբարձութեան ատենապետը՝ Տիար Սարգիս Թաթիկեան եւ բարերարը՝ Տիար Սարգիս Կիտցիներեան:

NAME DAY CELEBRATION OF ST. SARKIS CHURCH OF PASADENA

On Saturday, February 19th, 2011, the Armenian Church celebrated the Feast of St. Sarkis and his son Mardiros. This Feast is also the name day of St. Sarkis Church in Pasadena.

On this occasion, on Sunday, February 20th, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Divine Liturgy at St. Sarkis Church where

he also delivered the sermon and conducted the blessing of "madagh". Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and Parish Pastor Rev. Fr. Khoren Babochian assisted at the altar. Among the faithful in attendance were church benefactors Mr. and Mrs. Sarkis and Suzan Kitsinian.

Prior to his sermon, the prelate gave thanks to God for granting the day for the community to come together to celebrate the name day of the church.

In his sermon, the Prelate exalted the unwavering faith of St. Sarkis and his unfaltering faith and service to our Lord Jesus Christ and to his Christian beliefs. He spoke of how St. Sarkis denounced worldly riches and instead looked to the heavenly blessings he would receive from our Lord Savior, how he rallied his son Mardiros and his fourteen soldiers, all of whom became martyrs for their faith. "Through the intercession of St. Sarkis, protector of this church, may love and renewal fill the hearts and souls of our people", concluded the Prelate.

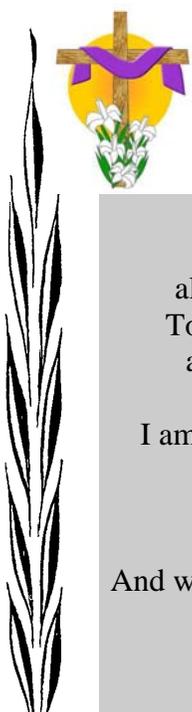
At the conclusion of Divine Liturgy the Prelate conducted the blessing of madagh and presided over requiem service for the previous pastor Rev. Fr. Sarkis Antreassian, the parents of the church benefactors, and departed members of the Sis Com-patriotic Union.

The service concluded with the singing of the Cilician anthem. With the singing of the "Oorakh

Ler" hymn, the Prelate was led in a procession to the entrance of the church.

A luncheon followed at the "Andon Andonian" Hall organized by the Pastor and Board of Trustees and hosted by the parish Ladies Auxiliary. During the luncheon, the Prelate commended and conveyed his blessings to the Pastor, Board of Trustees, and Ladies Auxiliary for their devoted service, and to the benefactors and sponsors for their continued support. Board of Trustees Chair Mr. Sarkis Tatuigian and benefactor Mr. Sarkis Kitsinian also delivered remarks.

May the glory and the promise of this joyous time of year, bring peace and happiness to you and those you hold most dear, And may Christ, Our Risen Savior, always be there by your side To bless you most abundantly and be your loving guide. 'Jesus said unto her I am the resurrection, and the life; he that believeth in me, though he were dead, yet shall he live; And whosoever liveth and believeth in me shall never die. Believest thou this?' John 11:25-26

Ս. ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ ՄԷՋ, ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ, ԱՐԵԻՄՏԵԱՆ ԵՒ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԹԵՄԵՐՈՒ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆԱՑ ԴԱՍԵՐՈՒՆ

Երեսուն-հինգ տարուան գեղեցիկ աւանդութիւն մըն է որ կը շարունակուի, երբ այս տարի եւս Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան եւ Արեւմտեան ու Քանատայի Թեմերու աւելի քան 30 հոգեւորականներ Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից տօնին առիթով, հաւաքուեցան Թորոնթոյի Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ յարկին տակ, երեքօրեայ յայտագրով մը՝ քննարկելու համար թեմերս յուզող ազգային-կրօնական եւ եկեղեցական մտահոգութիւնները՝ նախագահութեամբ երեք թեմակալ Առաջնորդ Սրբազաններուն՝ Բարձր. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեան (Քանատայի հիւրընկալ Թեմ), Բարձր. Տ. Օշական Արք. Զօլոյեան (Ա.Մ.Նահանգներու Արեւելեան Թեմ), եւ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան (Ա.Մ.Նահանգներու Արեւմտեան Թեմ):

Ժողովին բացումը կատարուեցաւ 21 Փետրուարին, առաւօտեան ժամը 10:30-ին, հաւաքական աղօթքով: Հիւրընկալ Հովիւին՝ Գերայ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիբեանի բարի գալուստի խօսքէն ետք, ողջոյնի եւ օրհնութեան խօսքերով

ելոյթ ունեցան Արեւելեան եւ Արեւմտեան Թեմերու Առաջնորդ Սրբազան Հայրերը:

Յուրընկայս ունկնդրուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Սուրբ Աթոռի Գահակալ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի պատգամը, զոր ընթերցեց հիւրընկալ թեմի Առաջնորդ Բարձր. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեան: Վեհափառ Հայրապետը կ'ողջունէր երեք թեմերու հոգեւորականաց դասը՝ յորդորելով զանոնք, որ ամուր կառչին իրենց հաւատքին ու առաքելութեան եւ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդին ծառայելը դարձնեն իրենց գլխաւոր նպատակը:

Ժողովը իր աշխատանքներուն սկսաւ դիւանի ընտրութեամբ. Ատենապետ ընտրուեցաւ Գերշ. Տ. Անուշաւան Եպս. Դանիէլեան, իսկ Ատենադպիրներ՝ Տէր Հրայր Ա. Քհնյ. Նիկոլեան եւ Տէր Արտակ Քհնյ. Տէմիրեան:

Կարդացուեցաւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի հռչակագիր-պատգամը, ըստ որուն 2011 տարին կը յատկացուէր Հայ Մանուկին: Մանուկը կը ներկայանար Աստուածաշունչին, Եկեղեցւոյ, ինչպէս նաեւ ներկայ ընկերութեան կեանքին մէջ եւ ապա, ինչպէս միշտ, Վեհափառ Հայրապետը իր դիպուկ աստանանաչումներով կը շեշտէր Հայ Մանուկին կրօնաբարոյական դաստիարակութեան հրամայական անհրաժեշտութիւնն ու անոր տէր կանգնիլը:

Երեւորեայ համագումարի ընթացքին, առաւօտեան եւ երեկոյեան ժամերգութիւններու աւարտին, հոգեւորականաց դասն ու ներկայ հաւատացեալները ունկնդրեցին օրուան խորհրդածութիւնները:

Տեղի ունեցան նաեւ դասախօսութիւններ: Դասախօսութեանց աւարտին, տեղի ունեցան յաւելեալ ֆննարկումներ ու հարցազրոյցներ՝ բաւարարելով ներկաներու հետաքրքրութիւնն ու մտահոգութիւնները:

Երեւորեայ երեկոյեան, ըստ Սրբոց Դեւոնդեանց Քահանայից տօնի արարողակարգին, տեղի ունեցաւ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ: Սուրբ Պատարագը մատուցեց Ա. Մ. Նահանգներու Արեւելեան Թեմի Առաջնորդական Փոխանորդ՝ Գերշ. Տ. Անուշաւան Եպիսկոպոս Դանիէլեան, որ իր պատգամին մէջ պանծացուց յիշատակը Սրբոց Դեւոնդեանց եւ Վարդանանց նահատակներուն, որոնք իրենց կեանքովն իսկ կենդանի օրինակ հանդիսացան հետագայ սերունդներուն:

Յաւարտ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագի, համաձայն տարիներու ընկալեալ աւանդութեան, կատարուեցաւ նաեւ հոգեհանգիստ՝ թեմերու ծառայող հանգուցեալ հոգեւորականներու հոգիներու խղաղութեան համար:

Իսկ Պատարագէն ետք, հոգեւորականները առիթը ունեցան Թորոնթոյի համայնքի ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներուն

հետ սիրոյ սեղանի մը շուրջ գտնուելու, պատրաստուած եկեղեցւոյ Տիկնանց միութեան կողմէ:

Համագումարին քննարկուեցան հոգեւորական ծառայութեան ընդմէջէն ծագած գործնական զանազան դժուարութիւններն ու անոնց համապատասխան լուծումները՝ ելլելով հովիւներու տարիներու ծառայութեան փորձառութիւններէն:

Գեղեցիկ նախաձեռնութիւն էր նաեւ համագումարի մասնակիցներուն այցելութիւնը Հ.Օ.Մ.ի Ամէնօրեայ Վարժարան, վայելելու համար աշակերտութեան կողմէ հրամցուած Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից եւ Վարդանանց տօնակատարութեան հանդիսութիւնը, ուրկէ մեծ տպաւորութեամբ բաժնուեցան:

Ապա տեղի ունեցաւ Թեմերու առանձին հաւաք, ուր իւրաքանչիւր Թեմ առիթը ունեցաւ ամփոփուելու ու քննարկելու ուղղակի զիրենք յուզող տեղական հարցերը:

Օրուան աւարտին, նախաձեռնութեամբ եւ կազմակերպութեամբ հիւրընկալ Հովիւ՝ Գերպ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեանի եւ ի պատիւ հոգեւորականաց համագումարի մասնակիցներուն, հրամցուեցաւ հայ հոգեւոր երաժշտութեան դաշնակահանդէս մը եկեղեցւոյ մէջ, կատարողութեամբ՝ Վիթթոր Զէնկի (դաշնամուր) եւ Անթոնի Բինալտիի (սափսափոն), որոնք ներկայացուցին Գերպ. Տ. Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեանի, Ստեփան Էմմիեանի եւ Սեդրակ Սեդրակեանի դաշնաւորած շարականները: Ունկնդիրները, որոնց մաս կը կազմէին նաեւ անլի քան տասնեակ մը օտար եկեղեցական հիւրեր, մեծ տպաւորութեամբ բաժնուեցան այս ինքնատիպ ձեռնարկէն:

Վերջին օրը արձանագրուեցան գործնական եւ ընդհանուր բոլոր առաջարկները, Հայ Մանուկի Տարուան վերաբերեալ, որուն զլխաւոր մտահոգութիւնն էր համաթեմական կրօնի դասագիրքերու պատրաստութիւնը:

Օգտաշատ եւ եղբայրական ոգիով աուրցուն այս համագումարը իր լրումին հասաւ 24

Փետրուարի կէսօրէ ետք ժամը 1:00-ին, «Աշակերտք Քրիստոսի» շարականի երգեցողութեամբ:

GHEVONTIANTZ JOINT CLERGY CONFERENCE OF THE NORTH AMERICAN PRELACIES HELD IN CANADA

A beautiful tradition of thirty-five years continued this past week when more than thirty clergy from the Eastern and Western Prelacies of the United States and the Prelacy of Canada gathered together at St. Mary Armenian Apostolic Church in Toronto, Canada on the occasion of the Feast of the St. Ghevontian Priests. The annual conference was held a week early this year in order to allow the attending pastors to return in time to participate in the feast day celebrations of the following week within their various communities. The three-day conference was held under the presidency of three North American prelates: Their Eminences Abp. Khajag Hagopian (Canada), Abp. Oshagan Choloyan (Eastern United States), and Abp. Moushegh Mardirossian (Western United States).

The conference convened on February 22nd, 2011, at 10:00 A.M. with a collective prayer. After host Pastor, Very Rev. Fr. Meghrig Parikian welcomed the visiting clergymen, the Prelates of the Eastern and Western Prelacies addressed the assembled clergy with heartfelt words of welcome and blessing.

The message of His Holiness Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia, was read by His Eminence Abp. Khajag Hagopian, Prelate of the host Prelacy of Canada to the assembled clergy who out of honor and respect to the Catholicos stood on their feet while it was read. His Holiness greeted the clergy of the three prelacies urging them to adhere strongly to their faith and mission and to make service to the Armenian Apostolic Church and people their main goal.

The conference began its deliberations by electing an executive as follows: His Grace Bishop Anoushavan Tanielian, Chairman and Rev. Archpriest Hrayr Nigolian and Rev. Fr. Ardag Demirjian, recorders.

The encyclical of His Holiness Aram I proclaiming 2011 as the "Year of the Armenian Child" was read. He first presented the understanding of childhood in the context of the Holy Bible, the Church and of modern society as well; then, as always after accurately identifying and analyzing the problems of today's children His Holiness stressed

the great need for better religious and moral education for Armenian children as well as taking responsibility for them.

During the three-day conference at the conclusion of daily morning and evening services the assembled clergy and the lay people present listened to spiritual meditations. Also lectures were presented during the conference sessions.

At the conclusion of the lectures time was allowed to examine the issues in more depth and to ask questions of the lecturers in order to satisfy the interest of the listeners.

On Tuesday evening the Holy and Divine Liturgy was performed on the occasion of the Feast of the Ghevontian Priests. His Grace Bishop Anoushavan Tanielian, Vicar General of the Eastern Prelacy, offered the Liturgy. His sermon glorified the memory of the Ghevontian and Vartanian martyrs, who, with their very lives became living examples to future generations. Following the Divine Liturgy and according to long standing tradition, Requiem Services were performed for all the deceased clergy who served within the three prelacies.

After the services ended, the clergy were given the opportunity to share a meal with the various representatives of the different Armenian organizations

organizations and church-affiliated bodies working in the Greater Toronto area. The Ladies' Guild of St. Mary Church prepared the dinner as they did all the meals served throughout the conference.

Also discussed during the conference were various practical problems arising from the pastoral ministry and their corresponding solutions gleaned from the assembled pastors' many years of collective experience in the ministry.

A beautiful occasion was when the participants of the conference were invited to visit the ARS Day School to enjoy a celebration of the feast days of the Saint Ghevontian priests and the Vartanian Saints presented by students of the school. All the clergy left deeply moved and greatly impressed.

Separate meetings of the three prelacies took place where each prelacy had the opportunity to summarize and examine relevant regional issues and concerns.

In the evening, a concert of sacred music prepared by the host pastor Very Rev. Fr. Meghrig Parikian was enjoyed by conference participants. This concert included a piano recital by Victor Cheng joined by Anthony Rinaldi on the saxophone for some of the musical offerings. They performed Armenian Liturgical music, which had been arranged by Very Rev. Fr. Meghrig Parikian, Stepan Emmeyian and Setrag Setragian. Included in the audience were

several non-Armenian clergymen of various denominations who left this unique performance with deep and lasting impressions.

On the final day of the conference, practical proposals were offered and recorded regarding the year of the Armenian child, the principal concern of which was the preparation of an interdiocesan religious curriculum.

This very helpful conference filled with a spirit of brotherhood was adjourned on February 24, 2011 with the singing of the spiritual hymn "Disciples of Christ".

ՆՈՐԹ ՀՈՒԿՈՒՏԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՄԱՏՈՒՑՈՒԱԾ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

**ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԲԱՇԽԱԾ ԿԵՆԴԱՆԻ ՋՈՒՐԸ
Ս. ՀՈԳԻԻ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՎ ԹՈՂ ԶԱՐԴԱՐԷ
ԻՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ**

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ

Նորթ Հուլիվուտի Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ եւ ծխական համայնքին հաստատման երկրորդ տարեդարձին առթիւ, Կիրակի, 27 Փետրուար 2011ին, հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ մատուցանեց Թեմիս բարեջան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մարտիրոսեան, ուրարի տուչութիւն կատարեց եւ իր հայրական պատգամով խրախուսեց Նորթ Հուլիվուտի եկեղեցւոյ հաւատացեալները: Սրբազանը նաեւ, յաւարտ Սուրբ Պատարագի, ներկայ եղաւ եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ կազմակերպուած ընդունելութեան:

Առաջնորդ Սրբազանին այցելութիւնը տեղի ունեցաւ ծխական շրջանի հոգեւոր մատակարար Գերպ. Տ. Միւռն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանի եւ հոգաբարձութեան հրաւերով, որոնք երկար աշխատանք տարած էին այս այցելութեան պատրաստութեան համար: Ս. Պատարագին, Ս. Սե-

ղանին կը սպասարկէին Հայր Միւռն եւ սարկաւագներ:

Իր պատգամ քարոզին մէջ, Սրբազան Հայրը գոհութիւն եւ փառք վերանաքեց Աստուծոյ, որ գեղեցիկ այս առիթը ընձեռեց, Նորթ Հուլիվուտի Հայց. Առաք. նորահաստատ եկեղեցւոյ եւ ծխական համայնքին հետ աղօթակից ըլլալու: Ան մէջբերեց օրուան արեւմտաքրիստոնէական հատուածի համարները, ուր Քրիստոս Տաղաւարահարաց տօնին վերջին օրը, ուխտաւոր հաւատացեալներուն կ'ըսէր. «Ով որ ծարաւ է, թող ինծի գայ եւ խմէ: Ով որ ինծի կը հաւատայ, անոր սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բխին» (Յովհ. 7:37-38): Տաղաւարահարաց տօնը երբայցի ժողովուրդին համար կրօնական եւ ազգային մեծագոյն տօներէն մէկն էր: Ան վերջի-շեցումն էր երբայցի ժողովուրդին եզրափակուելու ելին յաջորդող քառասուն տարիներու անպատային թափառումներուն, երբ կ'ապրէին տաղաւարներու տակ եւ հրաշքով կը կերակրուէին մանանայով, լոր թոչուններով եւ ժայռէն բխող ջուրով: Իսկ գերութենէ վերադարձին, տօնը սկսաւ եօթը օրերու վրայ տօնախմբուիլ եւ առնչուիլ երախայրեաց կամ հունձներու գոհաբանական տօնին: Այս առթիւ էր որ ի յիշատակ երբայցւոց անպատային կեանքին ու յատկապէս ժայռէն ջուրի բխման յիշատակին, ուխտաւորներ երուսաղէմի տաճարի մօտ գտնուող Սելովամի արագանէն ջուր կը բերէին եւ կը թափէին խորանին վրայ: Ահա հոս էր որ Քրիստոսի ձայնը յստակ կը հնչէ տանար եկող ուխտաւորներու ականջին, թէ ի՛նքն է կենդանի ջուրը, եւ կը հրաւիրէր իրեն գալու եւ խմելու այդ ջուրէն: Քրիստոս, նիւթական ջուրէն անդին, ժողովուրդը կը հրաւիրէր Աստուծոյ Հոգիին հետ ընդխառնուելու, կերպարանափոխուելու եւ հաւատով ընդունելու Ս. Հոգիին պարգեւները: Առաջնորդ Սրբազանը իր կարգին հրաւիրեց հաւատացեալները եկեղեցւոյ ժայռէն, Քրիստոսի բոլորին հրամցուցած կենդանի ջուրով յագեցնուլ, որպէսզի Քրիստոս-մանանայով Ս. Հոգիի պարգեւները ընդունելով՝ սէրը, համբերատարութիւնը, նե-

րողամտութիւնը, ողորմածութիւնը եւ խաղաղութիւնը տիրապետեն ու առաջնորդեն մեզ:

Քարոզի արարտին, Առաջնորդ Սրբազանը *ուրարի* տուչութիւն կատարեց եկեղեցւոյ դպիրներէն Պաղտիկ Էմէլեանին:

Ս. Պատարագի արարտին, տեղի ունեցաւ հաւաքական խոստովանանք եւ հաղորդութիւն: Ապա, հոգեհանգստեան արարողութիւն եւ մատաղօրհնէք կատարուեցաւ Նորթ Հովիվուտի ՀՕՄԻ «Մեղրի» մասնաճիւղի, ինչպէս նաեւ ՀՕՄԻ բոլոր հին եւ նոր ննջեցեալներու հոգիներու խաղաղութեան համար: «Պահպանիչ» աղօթքէն առաջ, երգուեցան «Կիլիկիա», «Ի վեհ բարձանց» եւ «Մեր Հայրենիք» մաղթերգները:

ՄԻՌՈՑ ԶԱՇ

Յաւարտ Սուրբ Պատարագի, եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ, եկեղեցատէր Տիկնանց Միութեան կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ ժողովրդային ընդունելութիւն: Տիար Խաչիկ Թիթիգեան, ողջունելէ ետք հիւրերն ու ներկաները, բեմ հրաւիրեց եկեղեցւոյ հոգեւոր Մատակարար՝ Գերպ. Միւռն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանը: Երեսփոխաններ, եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան եւ դպրաց դասի ներկայացուցիչներ շնորհաւորեցին Նորթ Հովիվուտի ծխական համայնքը, բարձր գնահատեցին տարուող եկեղեցանուէր եւ կազմակերպչական աշխատանքները եւ հաստատեցին կարեւորութիւնն ու անհրաժեշտութիւնը Նորթ Հովիվուտի շրջանէն ներս սեփական եկեղեցի եւ կազմակերպ համայնք ունենալու հրամայականին՝ շրջանի բազմահազար ընտանիքներու հոգեւոր կարիքները բաւարարելու եւ հայապահպանման աշխատանք ծաւալելու համար: Անոնք յոյս յայտնեցին, որ սկսուած դրական եւ ժողովրդային խանդավառ այս մթնոլորտը հաստատ փայլերով առաջնորդէ սեփական եկեղեցի ունենալու ցանկալի օրուան:

Գեղարուեստական բաժնով ելոյթ ունեցան բազմավաստակ եւ աշուղական երգերով անուանի Լեւոն Գաթրեանը եւ ժողովրդային երգիչ Նշան Զաղացպանեանը:

Առաջնորդ Սրբազանը, փակման իր խօս-

քին մէջ, գնահատեց եկեղեցւոյ հոգեւոր մատակարար Հայր Սուրբին, հոգաբարձութեան եւ Տիկնանց Միութեան նուիրեալ աշխատանքները: Վեր առաւ սարկաւագաց եւ դպրաց անդամ անդամուհիներու եկեղեցանուէր ծառայութիւնը եւ առհասարակ շնորհաւորեց Նորթ Հովիվուտի հայ համայնքը, քոյր միութիւններն ու կազմակերպութիւնները, որոնք մեցուկ կանգնած՝ յառաջ կը տանին եկեղեցաշէն եւ աստուածահանոյ աշխատանքները: Սրբազան Հայրը կոչ ուղղեց խօսքը գործի վերածելու եւ ստեղծուած խանդավառութեան գործնական ընթացք տալու:

Նորթ Հովիվուտի Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ հիմնադրութեան երկրորդ տարեդարձի հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 18 Փետրուարի երեկոյեան, Նորթ Հովիվուտի «Անուշ Օճախ» մաշարանին մէջ:

Զեռնարկը կը վայելէր Առաջնորդ Սրբազան Հօր հովանաւորութիւնն ու ներկայութիւնը, եւ կազմակերպուած էր եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան կողմէ:

Ծանօթ է որ Թեմիս «Նորթ Հովիվուտի Հայց. Առաքելական եկեղեցի» ծխական համայնքը պաշտօնապէս հաստատուեցաւ 2009ի Յունւարին: Այնուհետեւ, ամէն Կիրակի, յետմիջօրէի ժամը 2էն 4, Ս. Պօղոս Քաղդէական կաթոլիկ եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարագ կը մատուցուի, Զորեմբարթի երեկոները տեղի կ'ունենան Ս. Գրոց սերտողութեան հաւաքներ, իսկ Կիրակնօրեայ դպրոցը կ'ընդունի մանուկներ:

EPISCOPAL DIVINE LITURGY IN CELEBRATION OF THE SECOND ANNIVERSARY OF THE NORTH HOLLYWOOD PARISH

On Sunday, February 27th, 2011, H. E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Divine Liturgy and bestowed a stole upon an altar server to mark the second anniversary of the establishment of the North Hollywood Parish. Parish Pastor Very Rev. Fr. Muron Aznikian assisted at the altar.

Prior to his sermon, the Prelate first gave thanks to Almighty God for granting the opportunity for the parish community to come together to celebrate the joyous occasion of their second anniversary. The day's Scripture reading was from chapter 7 of the Gospel of John which portrays our Savior Jesus Christ as the Living Water. John recorded this incident which occurred on the last day of a religious festival observed by the Jews which was known as the Feast of Tabernacles or the Feast of Booths. The Feast commemorated the deliverance of the nation of Israel from Egypt before they reached the Promised Land. People from all over the country would gather in Jerusalem for a week-long celebration of the Feast of Booths. The date of the Feast had been set hundreds of years earlier by God for two reasons; for His people to remember how He had cared and provided for them on their forty year journey by miraculously providing food, shelter, and water, and for them to remember and be thankful for their present harvest. He commanded His people to come to Him

and celebrate with Him for He is a loving and bountiful Giver.

During the ceremony, people would go down to the Pool of Siloam to get water to take back to the altar as an offering to God and as a plea for Him to send enough water for the next harvest. However, this was more than a request for physical water. It was a cry for the spiritual drought that prevailed for hundreds of years, a cry for salvation and for His life-giving living water. It was in this atmosphere while saying prayers that Jesus' voice was heard saying, "If anyone thirsts, let him come to Me and drink. He who believed in Me, as the Scripture has said, out of his heart will flow rivers of living water" (John 7:37-38).

The Prelate urged the faithful to turn to Jesus for He is still the answer to our cries today and He is the source of the living water that our souls need. Our Lord Savior Jesus Christ has given us the promise that He will supply us bountifully and joyfully not just physical water but the life giving Holy Spirit for the nourishment of our souls. If we believe in Jesus and trust in Him we never have to be thirsty again for He is the living water.

Following his sermon, the Prelate bestowed upon altar server Baghdig Ekmekjian the privilege of bearing a stole.

During the requiem service, prayers were offered for the souls of departed members of the ARS North Hollywood "Meghri" Chapter, and all ARS members. The service came to a close with the

Prelate's benediction and the singing of the Cilician and Pontifical anthems, and the Armenian national anthem.

A reception organized by the parish Ladies Auxiliary followed at the church hall. Board of Trustees Chair Mr. Khatchig Titizian welcomed the guests, then invited Very Rev. Fr. Muron Aznikian for his remarks. All of the day's speakers congratulated the parish community on their progress and wished for the parish to have its own church in the near future to better serve the spiritual needs of the community.

The artistic program included performances by singers Mr. Levon Katerjian and Mr. Nshan Tchaghatsbanian.

In his message, the Prelate commended the Parish Pastor, Board of Trustees, Ladies Auxiliary, deacons, altar servers and choir members for their dedicated service, as well as local sister organizations and the faithful who lend their support to the advancement of the parish.

The second anniversary banquet was held on Friday, February 18th under the auspices of and with the presence of the Prelate. The banquet took place at Anoush Ojakh Hall in North Hollywood and was organized by the Parish Board of Trustees.

ԱԶԳ. ՖԵՐԱՀԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 10ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

Վերջին տարիներուն, յատկապէս Ազգ. Առաջնորդարանի նոր շէնքի կառուցման ամբողջացումէն ետք, գեղեցիկ աւանդութիւն մը սկսած է զարգանալ մեր Թեմի մէջ. աշակերտներ, իրենց ուսուցիչներուն եւ ծնողներու ընկերակցութեամբ, այցելութեան կու գան Ազգային Առաջնորդարան, իրենց շնորհները կը հրամցնեն Առաջնորդ Սրբազանին ու զիրենց հիւրընկալող հոգեւոր հայրերու, պատգամներ կը լսեն ու գեղեցիկ յիշատակներով կը վերադառնան դպրոց, իրենց հոգիներուն մէջ տեղ մը արձանագրելով ազգի ծառայութեան գաղափարն ու թելադրանքը:

Աւանդապահներու նորագոյն խումբը կազմեցին Ազգ. Ֆերահեան Երկրդ. Վարժարանի 10րդ դասարանի աշակերտները, որոնք Զորեմբարթի, 2 Մարտի առաւօտուն, առաջնորդութեամբ իրենց հայերէնի ուսուցիչին՝ Պրն. Արա Գազանեանի եւ ընկերակցութեամբ այլ ուսուցչուհիներու ու ծնողական մարմինի ներկայացուցիչին, հասան Ազգ. Առաջնորդարան եւ մօտաւորապէս երկու ժամ հանելի եւ օգտաշատ պահ մը բոլորեցին անոր յարկին տակ: Անոնք դիմաւորուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, Քրիստոնէական Դաստիարակութեան

Բաժանմունքի վարիչներ՝ Գերպ. Տ. Միլոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանի եւ Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեանի կողմէ:

Աշակերտները առաջին հերթին առաջնորդուեցան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշիւէն» մատուո, ուր ունեցան աղօթքի պահ մը: Ուշագրաւ գուգադիպութեամբ մը, այս այցելութիւնը տեղի կ'ունենար Ս. Վարդանանց տօնի նախօրեակին, ու բնականաբար հանդիպումը ընդհանուր առմամբ անցաւ այս տօնի խորհուրդին մթնոլորտին մէջ: Տէրունական Աղօթքին կողքին, երգուեցան Ս. Վարդանանց տօնին նուիրուած շարականներ:

Այնուհետեւ, խումբը ուղղուեցաւ «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահ: Երկու աշակերտներ դաշնակի վրայ նուագեցին մէկական կտոր, ապա, Հայր Պարթեւ դասախօսութիւն մը տուաւ տօնին մասին: Ան հակիրճ պատմականը ըրաւ մեր ժողովուրդի քրիստոնէացումին ու յաջորդ 150 տարիներուն անոր դիմագրաւած մարտահրաւերներուն, ապա կեդրոնացաւ Յագկերտի սպանալիքներուն եւ հայութեան միահամուտ հակադարձութեան: Հայր Սուրբը շեշտեց, որ հայ ժողովուրդը, իր իշխանական ու հոգեւոր արագանիով ու բոլոր դասակարգերով «ոչ» ըսաւ ձուլումի ու կրօնափոխութեան հրաւերին, ու նահատակութեան գնով շահեցաւ մեր ժողովուրդին ու հայրենիքին գոյատեւումը՝ իրքեւ ինքնուրոյն ու ազատ ժողովուրդ: Ան յիշեցուց, որ հայ ժողովուրդին կամքը միայն Աւարայրի նակատամարտով չվնոուեցաւ, այլ անկէ

ծայր առած երկարաշունչ պայքարով, որ յանգեցաւ Վահան Մամիկոնեանի գլխաւորած շարժումին յաղթանակով պսակումին: Իր խօսքի վերջին բաժինով, Հայր Պարթեւ աշակերտներուն ուշադրութեան յանձնեց, որ Ս. Վարդանանց պատերազմը միայն անցեալին պատկանող դէպք չէ, այլ «Քաջ Վարդանի թոռն»երը հանդիսացող ապրող սերունդները՝ իրենք՝ աշակերտները, կը դիմագրաւեն նմանօրինակ մարտահրաւերներ, ու իրենց վսեմ պարտականութիւնն է ծանօթանալ մեր ժողովուրդի ժառանգութիւններուն, կառչիլ քրիստոնէական ու ազգային արժէքներուն, դառնալ արանդապահներ եւ հայութեան արժանիքները մարմնաւորողներ:

Ապա խօսք առաւ Առաջնորդ Սրբազանը, որ անդրադարձաւ Վարդան Մամիկոնեանի, Ղեւոնդ Երեցի ու զինակիցներուն հերոսական կեցուածքին, նահատակութեան գնով հաւատքին ու հայրենիքին հաւատարիմ մնալու անոնց նուիրաբերումին եւ անոնց թողած անժամանցելի պատգամներուն: Ան թելադրեց ոչ միայն ծանօթանալ մեր անցեալի ու ներկայի արժէքներուն, մեր պատմութեանէն հասնող պատգամներուն, այլ նաեւ իրենց կեանքներուն մէջ պահպանել մեր սրբազան նահատակներուն ու հերոսներուն հաւատարմութիւնը:

Աշակերտները ծանօթացան Ազգ. Առաջնորդարանի բաժանմունքներուն, ապա Առաջնորդ Սրբազանին ու Հոգեւոր Հայրերուն շուրջ խմբուեցան Ազգ. Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, վայելելով կոկիկ հիւրասիրութիւն եւ արժանանալով յուշանուէրներու:

Հանդիպումի արարտին, Առաջնորդ Սրբազանը յուշանուէրներ յանձնեց աշակերտներուն եւ ընկերակիցներուն. յուշանուէրը Նոր Կտակարանն ու Սաղմոսագիրքը մէկտեղող հատոր մըն էր. Առաջնորդ Սրբազանը յանձնարարեց, որ աշակերտները առօրեայ ընթերցումներով հարստացնեն իրենց հոգիները: Աշակերտները խոստացան կատարել ընթերցումները:

Մեկնելէ առաջ, աշակերտները Առաջնորդարանի մուտքին ունեցան խմբանկար մը եւ երգեցին Հայաստանի Քայլերգը:

FERRAHIAN SCHOOL 10TH GRADE STUDENTS VISIT THE PRELACY

On the morning of Wednesday, March 2nd, 2011, Ferrahian School tenth grade students visited the Prelacy, accompanied by Armenian teacher Mr. Ara Kazanjian and parents.

Upon their arrival, the students were escorted to the “St. Dertad and St. Ashkhen” Chapel where H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, led a prayer service in which Very Rev. Fathers Muron Aznikian and Barthev Gulumian participated. Given that the visit coincided with the eve of Sts. Vartanank, songs dedicated to the Feast were also sung.

The students then headed to the “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall where two students performed pieces on the piano, after which Fr. Barthev lectured on the Feast of Sts. Vartanank. Fr. Barthev gave a brief history on the challenges the Armenian people faced for 150 years from the time of the adoption of Christianity, focusing on threats

from the Persian King Hazgerd for Armenians to renounce their faith. Fr. Barthev stressed that the Armenian people resoundingly refused to renounce their faith and through their martyrdom, preserved the faith and identity of our people. He continued, saying that the destiny of the Armenian people was not determined on the battlefield of Avarayr, but rather through the struggles and uprisings that followed and which culminated in the victory secured by General Vahan Mamigonian. In conclusion, he reminded the students that the battle of Sts. Vartanank is not a mere historical fact and has implications for our youth today. "As the descendents of Vartan, it is the obligation of our youth to follow in their example by adhering strongly to our faith and heritage, and preserving and promoting our religious and national values", concluded Fr. Barthev stressed that the Armenian people resoundingly refused to renounce their faith and through their martyrdom, preserved the faith and identity of our people. He continued, saying that the destiny of the Armenian people was not determined on the battlefield of Avarayr, but rather through the struggles and uprisings that followed and which culminated in the victory secured by General Vahan Mamigonian. In conclusion, he reminded the students that the battle of Sts. Vartanank is not a mere historical fact and has implications for our youth today. "As the descendents of Vartan, it is the obligation of our youth to follow in their example by adhering strongly to

our faith and heritage, and preserving and promoting our religious and national values", concluded Fr. Barthev.

In his message, the Prelate exalted the heroism of General Vartan Mamigonian, Ghevont Yeretz, and their soldiers, who through their martyrdom demonstrated their loyalty and devotion to our faith and nation, and urged the students to embody the faithfulness of our martyrs in their own lives.

The students then received a tour of the headquarters, after which they were led to the reception room where during a meeting with the Prelate, they were familiarized with the endeavors and mission of the Western Prelacy, Prelacy Schools, and of the North American Prelacies in general. The Prelate also answered questions presented by the students.

At the conclusion of the meeting, the Prelate presented the students and guests with a memento, *The New Testament and Psalms*, and urged them to enrich their minds and souls with daily readings from the Bible which the students promised to do.

The visit concluded with a group photo at the main entrance of the Prelacy, and the collective singing of the Armenian national anthem.

Ս. ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ ՊԱՏԳԱՄԻՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ՝ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳՈՎ

Մեր եկեղեցին ամէն տարի, Ս. Վարդանանց տօնի նախօրեակին, յատուկ արարողութիւններով կը տօնէ Ս. Ղեւոնդեանց տօնը, յիշատակելու համար հաւատքի, հայրենիքի ու ինքնուրոյնութեան համար Ե. դարու կէտերուն նահատակուած մեր հոգեւորականներու զոհարերութիւնը: Այս տօնը նանչցուած է նաեւ իբրեւ հայ հոգեւորականներու եւ ֆահանաներու տօնը:

Այս առիթով, Երեւնաբքի, 1 Մարտի երեկոյեան, Կլեմտէյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Ս. Պատարագ, հանդիսապետութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, մասնակցութեամբ հոգեւորականաց դասուն եւ ներկայութեամբ Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչներու ու մեծ թիւով հաւատացեալներու:

Ս. Պատարագը մատուցեց Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան. Ս. Սեղանի սպասարկութիւնը եւ արարողութեան բոլոր բաժինները կատարեցին հոգեւորականաց դասուանդամները, իսկ երգեցողութիւնը կատարեց եկեղեցւոյ երգչախումբը, ղեկավարութեամբ Միքայէլ Աւետիսեանի:

Պատարագիչ Հայր Սուրբը իր ֆարոգին մէջ կանգ առաւ Ս. Ղեւոնդեանց նահատակու-

թեան իմաստին եւ անկէ բխած պատգամներուն վրայ: Ան առաջին հերթին շնորհաւորութեան խօսք ուղղեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին, բոլոր հայ հոգեւորականներուն ու մեր Թեմին ծառայող հոգեւոր հայրերուն, որոնք կը հանդիսանան մեր հաւատքի ու հոգեւոր մշակոյթի ժառանգորդներն ու տարածիչները: Սյնուհետեւ, ան անդրադարձաւ պատմական այն իրադարձութիւններուն, որոնց մէջ էր մեր ժողովուրդը՝ Ե. Դարու կէսերուն, երբ Հայաստանն ու Հայ ժողովուրդը կը կանգնէին պարտադիր ձուլումի ու ինքնութեան կորուստի մարտահրաւերին առջեւ: Ան յիշեցուց, որ Վարդանանց հերոսամարտէն ետք, հայոց կաթողիկոսը, Ղեւոնդ Երէց ու բազմաթիւ հոգեւորականներ գերի տարուեցան Պարսկաստան, անոնց պարտադրուեցան ուրանալ քրիստոնէութիւնը եւ ընդունիլ պարսից զրադաշտական կրօնը, սակայն հայ հոգեւորականները դէմ դրին այդ պարտադրանքին ու իրենց կեանքերով վնասեցին քրիստոնէութեան ու հայութեան հաւատարմութեան գինը, դարձան վկաներ ու արժանացան փառաց պսակին: Հայր Սուրբը խօսեցաւ նաեւ հայ հոգեւորականներու կոչումին, առաքելութեան ու պատմական դերին մասին, ընդգծելով, որ այդ առաքելութիւնը կը շարունակուի այսօր, նուիրումով, ծառայութեան հոգիով. ան նշեց, որ հայ հոգեւորականը եղած է ուսուցիչ, Աստուծոյ Արքայութեան զինուոր, խաղաղութեան փարոզիչ ու տարածիչ, հայ մշակոյթի դեսպան ու ժողովուրդին

հոգեմտաւոր կարիքներուն ընդատաշող առաքելութիւնը:

Արարողութեան աւարտին, հոգեհանգրստեան յատուկ արարողութիւն տեղի ունեցաւ յատկապէս մեր Թեմին ծառայած ու առյաւելտ ննջած հոգեւորականներուն հոգիներուն համար: Պատարագիչ Հայր Սուրբը մէկ առ մէկ յիշատակեց անոնց անունները եւ խնդրեց հաւատացեալներէն, որ աղօթակից ըլլան, որպէսզի արժանի ըլլան երկնային արքայութեան:

Արարողութենէն ետք, հոգեւորականաց դասը երգեց Վարդանանց նուիրում հայրենասիրական երգեր: Երեկոն փակուեցաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»ով եւ «Կիլիկիա»ի, «Հայրապետական Մաղթանք»ի եւ Հայաստանի Քայլերգին խմբերգումով, մասնակցութեամբ հաւատացեալներուն ու երգչախումբին:

DIVINE LITURGY IN OBSERVANCE OF THE FEAST OF STS. GHEVONTIANK

On Tuesday, March 1st, 2011, the Prelacy clergy order gathered at St. Mary’s Church in Glendale to celebrate Divine Liturgy in observance of

the Feast of Sts. Ghevontiank. H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over Divine Liturgy, which was celebrated by Very Rev. Fr. Muron Aznikian, who also delivered the sermon.

Given that the Feast of Sts. Ghevontiank is also a celebration of clergy, at the start of his sermon Fr. Muron expressed his thanks to H.H. Catholicos Aram I and all Armenian clergy members for their service to the Armenian church.

Fr. Muron then spoke of the historical circumstances facing the Armenian people in the 5th century and the challenges they faced with regards to preserving and practicing their faith. He reminded the faithful that after the battle of Vartanants, H.H. Catholicos Ghevont Yeretz and a number of clergy members were taken to Iran where they were forced to renounce their Christian faith and convert to Zoroastrianism, and how they were martyred after refusing to renounce their faith, thus becoming witnesses for our Christian faith. Fr. Muron also spoke of the calling and historical role of clergy, and how the mission for clergy remains the same today. "Armenian clergy have been and remain teachers, soldiers of God, preachers of peace, ambassadors for our heritage, and an advocate for the spiritual needs of their faithful", concluded Fr. Mruon.

At the conclusion of the Liturgy, requiem prayers were offered for the souls of departed clergy members who served within the Western Prelacy. Fr. Muron recalled the names of the departed clergy

members and invited the faithful to join them in the prayers.

Following the requiem service, clergy members sang songs dedicated to the Feast of Sts. Vartanank, and the evening came to a close with the benediction by the Prelate and the singing of the Cilician and Pontifical anthems, and the Armenian national anthem.

Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՄԻԱՑԵԱԼ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Քրիստոնեւորեան պահպանման ի խընդիր, պատմութեան մէջ տեղի ունեցած առաջին պատերազմին՝ 1560 տարի առաջ մղուած Ս. Վարդանանց հերոսամարտի յիշատակին, Արեւմտեան մեր Թեմը եւս, Հայաստանէն մինչեւ արտերկրի գաղութներու աւանդապահներուն պէս, այս տօնը յիշատակեց եկեղեցական յատուկ արարողութիւններով ու Ս. Պատարագով:

Նախատօնակի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Զորեմշաքթի, 2 Մարտի երեկոյեան, Փասատինայի Ս. Սարգիս եկեղեցոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին եւ մասնակցութեամբ Թեմիս Հոգեւորականաց Դասուն: Այս առիթով իր արտասանած պատ-

գամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ Ս. Վարդանի սիրագործութեան եւ օրուան խորհուրդը պատկերաւոր ձեւով բացատրելով, ըսաւ, որ այսօր, տարբեր մարզերու մէջ ակնատեսու ա կ ա ն ջ ա լ ու ը կ'ըլլանք հերոսներու, որոնք հմայք կը թողուն եւ կը սիրուին երիտասարդութեան կողմէ: Վարդան Մամիկոնեան եւ իր զինակիցները իրենց օրերու հերոսներն էին, իսկ Սպարապետ Մամիկոնեան՝ մեծագոյն հերոսը. ան քրիստոնէութեան ու ազգի հաւատարմութեան հերոսն էր, որուն յիշատակը կը պահպանենք ու կը տօնենք ամէն տարի. ան կը հանդիսանայ, պէ՛տք է ըլլայ մեր բոլորին տիպար հերոսը, մեր երիտասարդները պէտք է հետեւին անոր արիւթեան ու քաջութեան օրինակին ու գայն ընդունին իբրեւ մեծագոյն հերոս, իրենց կարգին ըլլան անոր նման հերոսներ: Միւս կողմէ, շարունակեց Առաջնորդ Սրբազանը, Աւարայրի նակատամարտին, արձանագրուեցան նաեւ ազգադաւութեան, ուրացումի եւ դաւանանութեան դէպքեր, որոնք կը յիշուին ցաւով: Ան թելադրեց հեռու մնալ նման ընթացքէ ու գօտեպնդուիլ Ս. Վարդանանց նահատակութեան ոգիով, մնալ ուխտապահ՝ հաւատքի ու հայրենիքի, որովհետեւ Վարդանանք Յազկերտի դէմ իրենց պատերազմը մղեցին Վասն Յիսուսի եւ Վասն Հայրենիքի նշանաբանով: «Այսպիսի հերոսութիւն պէտք է ներշնչենք մեր զաւակներուն, որպէսզի անոնք ըլլան Աւարայրի պատգամին ուխտապահները», շեշտեց Առաջնորդ Սրբազանը:

Նախատօնակի արարողութենէն ետք, եր-

գրեցան Վարդանանց Հերոսամարտին նուիրւած շարականներ ու երգեր, իսկ եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութիւնը ներկաներուն համար կազմակերպած էր կոկիկ հիւրասիրութիւն:

Ս. Վարդանանց Տօնին առիթով, մեր վարժարաններն ու ազգային հաստատութիւնները արձակուրդի մէջ էին: Էնսինոյի Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ, երեկոյեան, տեղի ունեցաւ Ս. Պատարագ, հանդիսապետութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին ու մասնակցութեամբ Թեմիս Հոգեւորականաց Դասուն: Պատարագիչն էր Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիլիւմեան, որ այս առիթով իր քարոզ-պատգամին մէջ կանգ առաւ Ս. Վարդանանց նահատակութեան խորհուրդին վրայ եւ անդրադարձաւ Աւարայրէն նաոգայթող բազմախորհուրդ թելադրանքներուն: Ան նշեց, որ Աւարայրի օրերուն, Յազկերտն ու անոր բանակը երեւելի թշնամիներ էին, մինչդեռ այսօր, հաւատացեալներ կը կանգնին աներեւոյթ թշնամիներու դիմաց. իբրեւ օրինակ, ան նշեց, որ յատկապէս երիտասարդ սերունդները կը գտնուին արդի արհեստագիտութեան ու քարոզչական մեքենաներու վատ ազդեցութիւններուն տակ, նկատի ունենալով որ համակարգիչն ու ժապաւէտները յաճախ կորսնցուցած են իրենց դաստիարակչական ու բարի ազդեցութիւնները ու անբաղձալի ներգործութիւն կ'ունենան զանոնք օգտագործողներու կեանքներուն վրայ: Ան մաղթեց, որ հաւատացեալներ Վարդանանց ոգիով զինուին ու դէմ կանգնին

զիրենք ամէն օր թիրախ դարձնող այս աներեւոյթ թշնամիներուն:

Ս. Պատարագէն ետք, երգուեցան Վարդանանց Տօնին յատուկ երգեր:

COMMEMORATING THE FEAST OF STS. VARTANANK

Thursday, March 3rd, 2011 was the Feast of Sts. Vartanank.

The eve of the Feast was observed on Wednesday, March 2nd, with evening services at St. Sarkis Church in Pasadena presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and with the participation of clergy members.

The Prelate delivered the sermon, in which he exalted the courage and heroism of St. Vartan. He stated that St. Vartan and his soldiers were champions of our faith and remain our heroes today, and we must follow in their example by remaining unwavering in our allegiance to our Christian faith and national values. The Prelate, noting that during the battle at Avarayr there was sadly betrayal and the renunciation of faith and nation by some, urged the faithful to not follow in that same path but rather be armed by the spirit of the martyrdom of the Sts. Vartanank who gave their lives for love of God and love of nation.

On Thursday, March 3rd, the Feast of Sts. Vartanank was commemorated with Divine Liturgy at Holy Martyrs Church in Encino presided over by the Prelate and with the participation of clergy members. Very Rev. Fr. Barthev Gulumian celebrated Divine Liturgy and delivered the sermon.

In his sermon, Fr. Barthev reflected on the message that Vartanants brings to us today saying that in the days of Vartanants the enemy was known and visible, whereas today we are faced with a number of hidden or disguised enemies and challenges. Thus, he urged the faithful and especially the youth to arm themselves with the spirit of the Sts. Vartanank and stand firm in the face of adversity.

At the conclusion of both services, traditional songs dedicated to the Feast were sung, and the attendees were hosted to receptions hosted by the Ladies Auxiliaries of the respective parishes.

EASTER—THE MOVEABLE FEAST

Easter is the holiest of holidays for Christendom. Since the days of early church history, determining the precise date of Easter has been a matter for argument. The date of Easter is on the Sunday immediately following the Paschal Full Moon date of the year. The date of the Paschal Full Moon is determined from historical tables, and has no correspondence to lunar events. Most of Christendom, including the Armenian Church (except in Jerusalem), follow the Gregorian calendar. Eastern Orthodox Churches still use the Julian calendar (for calculating the date of Easter). This is partly why the dates are rarely the same. The date for Easter for us can range from March 22 to April 25.

There have been a number of attempts to unify the Easter dates. Most recently, in 1965, the World Council of Churches (WCC) began a discussion on the topic that continued for some years. In 1997 the WCC and the Middle East Council of Churches sponsored a meeting in Aleppo, Syria, and they came up with a suggestion not for a fixed date, but a fixed formula for all of Christendom. The churches could not agree. And while it is generally agreed that the Last Supper was the Passover meal, Passover and Easter do not always coincide, because Passover is calculated on the Hebrew calendar.

**ԿՈՒՍԱԿՐՕՆ ՔԱՀԱՆԱՅ ԻՐ ԶԵՆՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՐԵՄՆԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ**

**ՅԱՐԳԱՆՔԸ ԵՒ ՊԱՏԻԻԸ Ո՛Չ ԹԷ ԻՄ ԱՆՁԻՍ
Կ՛ԸՆԾԱՅԷՔ, ԱՅԼ
ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ**

ՄՐՏԻ ԽՕՍՔՈՎ ՀԱՆԴԷՍ ԵԿԱԻ ՀԱՅՐ ՄԻԻՌՈՆ

Հովանաւորութեամբ Թեմիս Բարեջան Առաջնորդին, կազմակերպութեամբ Նորթ Հոլիվուտի Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան եւ նախաձեռնութեամբ 30-ամեակի յանձնախումբին, Ուրբաթ, 4 Մարտ 2011ի երեկոյեան, Կլեմտէյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ «Արմենակ Տէր Պետրոսեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ նաշկերոյթ հանդիսութիւն, նուիրուած եկեղեցւոյ Հոգեւոր Մատակարար Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանի, անոր կուսակրօն քահանայ ձեռնադրութեան 30ամեակին առիթով:

Երեկոյթի հիւրընկալներն էին Դպրեվանքի նախկին սաներէն, Տէր եւ Տիկ. Սարգիս եւ Նունէ Սեփեթեան քարերար ամուլը:

Սեղաններու օրհնութենէն ետք, Տիկ. Էլեւնա Աւանդեսեան եւ փոքրիկն Գէորգ Մկրտչեան հանդէս եկան երգով եւ արտասանութեամբ:

Թեմիս կրօնական ժողովին անունով Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիմեան, աւետարանական մէջբերումներով, իր կարգին վեր առաւ Հայր Միւռոնի հայ եկեղեցւոյ ու հայ ժողովուրդին երեսուն տարիներու հոգեւոր ծառայութիւնները:

Յրեզննոյէն ժամանած Բարեջն. Մարք Սրկ. Շիրին, որպէս Հայր Սուրբին նախկին դասընկեր եւ տարիներու գործակից, դիպուկ վկայութիւններով վեր առաւ Հայր Միւռոնի նկարագրի գիծերը, շեշտելով որ ան որպէս հոգեւոր մշակ եւ ներհուն մտաւորական, կազմակերպչական հարուստ փորձառութեամբ, Ֆրեզնոյի հայ համայնքէն ներս եկեղեցանուէր օգտակար գործունէութիւն ծաւալած է:

Ազգ. Առաջնորդարանի «Լուսաւորիչ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ Հայր Պարթեւին, երկու երգերով հանդէս եկաւ: Իսկ Գագիկ Պատալեան, աշուղական եւ դասական երգերու բացառիկ ներկայացումով, խանդավառեց մթնոլորտը:

Տիար Յակոբ Զաղացպանեան, Կիրակնօրեայ դպրոցներու Վարիչ Մարմինին անունով, շնորհաւորեց Հայր Սուրբը, Հայ եկեղեցւոյ հոգեւոր անդաստանէն ներս անոր երեսնամեայ հարուստ եւ արդիւնաւէտ ծառայութեան, նշելով որ ան նպատակադրած է կիրակնօրեայ դպրոցներու կրթական մակարդակի բարելաւումն ու կազմակերպումը եւ ուսումնական ծրագրի կանոնաւորումը:

Ազգային Վարչութեան ատենապետուհի Տիկ. Ռիմա Պօղոսեան, Ազգ. Վարչութեան անունով, իր բարեմաղթութիւններուն առընթեր, շնորհաւորեց Հայր Սուրբի երեսնամեայ ծառայութիւնը՝ որպէս Կիլիկեան Ս. Աթոռի միարան:

Առաջնորդ Սրբազանը, վկայակոչեց Հայր Միւռոնի հայ հոգեւորականի բարեմասնութիւնները, անձնդիր նուիրումը հայ եկեղեցա-

կան արժեքներուն, հաւատքի տոկոսներուն, աշխատունակութիւնը եւ մանաւանդ լուռ եւ համբերատար աշխատասիրութիւնը: Առաջնորդ Սրբազանը, առ ի գնահատանք Հայր Սուրբի երեսնամեայ հոգեւոր ծառայութեան, անոր վիզէն ականակուող լանջախաչ մը անցուց եւ մաղթեց նոր վաստակի կերտում ու բարձրացում՝ ծառայական կեանքի աստիճաններէն վեր:

Սրտի խօսքով հանդէս գալով՝ Հայր Միւրոն, երախտագիտութիւն յայտնեց Թեմիս Բարեջան Առաջնորդին, յորելնական հանդիսութեան իր հովանաւորութիւնը ընծայելուն, ինչպէս նաեւ անոր արտայայտած ազնիւ խօսքերուն եւ բարեմաղթութիւններուն համար: Շնորհակալութիւն յայտնեց Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ Տիար Խաժակ Տիգրանեանին, Թեմիս Կրօնական եւ Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչներուն, հիւրընկալ ամուլին, եկեղեցիներու հոգաբարձական, երեսփոխանական, Տիկնանց, սարկաւազաց, դպրաց եւ ուսուցչաց կազմերուն, բարեկամներուն եւ հիւրերուն, եւ առհասարակ ներկայ բարեպաշտ ու հաւատաւոր բոլոր հայորդիներուն: Դուրս, ըսաւ Հայր Սուրբը, ձեր ներկայութեամբ, ոչ թէ իմ անձս պատուեցիք, այլ Կիլիկեան մեր դարաւոր Ս. Աթոռը ու անոր նուիրեալ միաբանութիւնը: Դպրեվանքն էր որ մեզ դաստիարակեց, պատրաստեց ու ծառայութեան դաշտ նետելով, մեզ հոս հասցուց: Դպրեվանքի բովէն անցնելով հասունցանք ու մեր մէջ հասունցաւ Աստուծոյ, եկեղեցւոյ ու մեր ժողովուրդին ծառայելու սէրը: Նարեկէն հատուած մը կարդալով, Հայր Սուրբը անդրադարձաւ հայ եկեղեցականին յանձն առած զոհողութիւններուն, ինքնատուչութեան եւ վեր առաւ հայ եկեղեցականին առաքելութիւնը որ ծառայութեամբ կը բնորոշուի եւ կ'արժեւորուի:

Իր խօսքը եզրափակելով, Հայր Սուրբը ըսաւ. «Այսօր հայ եկեղեցին եւ եկեղեցականութիւնն է որ կը մեծարուի: Թող Տէր Աստուած իր իսկ հիմնած եկեղեցին միշտ կանգուն ու պայծառ պահէ»:

«Կիլիկիա» մաղթերգով եւ «Պահպանիչ» աղօթքով, հանդիսութիւնը հասաւ իր աւարտին:

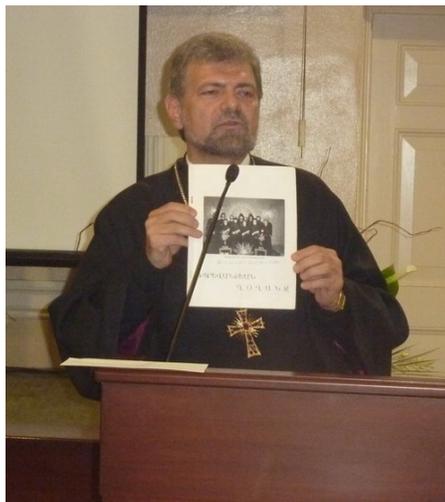
RECEPTION HELD IN HONOR OF THE 30TH ANNIVERSARY OF THE ORDINATION OF VERY REV. FR. MURON AZNIKIAN

On Friday, March 4th, 2011, a dinner reception was held in honor of the 30th anniversary of the ordination of Very Rev. Fr. Muron Aznikian into the priesthood.

The reception was organized by the Board of Trustees of the North Hollywood Parish, where Fr. Muron serves as Pastor, and was held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirosian, Prelate, at the "Armenak Der Bedrossian" Hall of St. Mary's Church in Glendale.

Among the nearly four hundred guests in attendance were Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, Religious and Executive Council members, Boards of Trustees members, delegates, deacons and altar servers, and Ladies Auxiliaries members from various parishes, youth groups' members, Seminary alumni, and members of sister organizations.

The evening was hosted by Seminary alumnus Mr. and Mrs. Sarkis and Nune Se-petjian.

The pro-gram began with welcoming re-marks by Mrs. Sona Madarian, who also served as Master of Ceremo-nies.

Throughout the evening, congratulatory remarks and well wishes were delivered by the following: Mr. Khatchig Titizian, on behalf of the North Hollywood Parish Board of Trustees, Very Rev. Fr. Barthev Gulmian, on behalf of the Religious Council, Deacon Mark Shirin from Fresno, Mr. Hagop Tchagaspanian, on behalf of the Sunday Schools' Directorate, and Mrs. Rima Boghossian, on behalf of the Executive Council.

The cultural program featured a reading by Baghdig Ekmekjian, recitations by Kevork Megerdichian and Ruzanna Ooligian, and songs by Elena Avanessian, Gagik Badalian, and the "Lousavorich" youth choir led by Fr. Barthev.

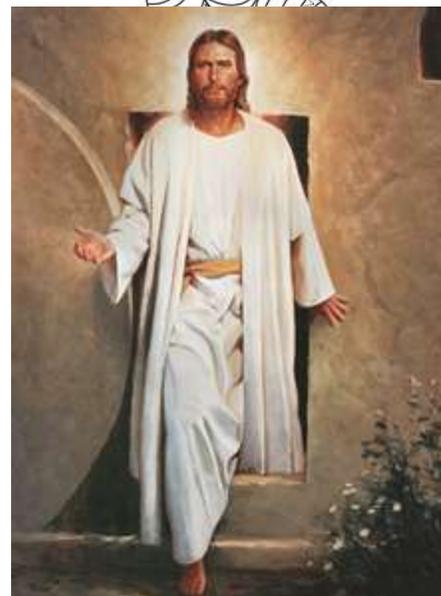
There was also a video presentation recounting the life and service of Fr. Muron.

In his message, the Prelate recalled the days when he and Fr. Muron were both students at the Seminary and spoke of the staunch faith, selfless service and devotion to our faith and church, and hard work of Fr. Muron which he has witnessed having worked closely with him for many years. The Prelate then presented Fr. Muron with a pectoral cross in commendation of his 30 years of service.

After the Prelate's message, Board of Trus-tees Chair Mr. Khatchig Titizian and the hosts were invited to cut the 30th anniversary cake with Fr. Muron.

Fr. Muron was then invited to deliver his remarks. Fr. Muron expressed his gratitude to the Prelate for his kind words and well wishes, and his appreciation to all those who were present to cele-brate this milestone.

The evening came to a close with the bene-diction by the Prelate, and the singing of the Cilician anthem.

**Ս. ՔԱՌԱՄՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ**

**«ԱՌԱՆՑ ՎՀԱՏԵԼՈՒ ԱՂՕԹԵԼՈՎ
ՍՐԲՈՒԹԵԱՄԲ ՇԷՆՑՆԵՆՔ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ
ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԸ ԵՒ
ԱՍՏՈՒԱԾՊԱՇՏՈՒԹԵԱՄԲ ՀԱՄՆԻՆՔ ՄԵՐ
ԲՈԼՈՐ ԲԱՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՈՒ
ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄԻՆ»**

Պատգամեց Առաջնորդ Սրբազանը

Կիրակի, 3 Ապրիլ, 2011-ին, Սրբոց Քառասնից Մանկանց տօնին եւ եկեղեցւոյս անուանակոչութեան առիթով, Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մարտիրոսեան, Սուրբ Պատարագ մատոյց եւ իր հոգեշունչ պատգամը փոխանցեց եկեղեցւոյ մէջ համախմբուած հաւատացեալ բազմութեան, կարեւորելով աղօթքին անհրաժեշտութիւնը մարդ անհատի եւ յատկապէս հաւատացեալի կեանքէն ներս, իրրեւ միջոց եւ կոուան վերանորոգութեան, եւ մարդուն մէջ հաւատքի կեանքի ամրապնդման ու անով՝ Աստուծոյ հետ հարազատ կապուածութեան:

Սրբազանը քարոզի բնաբան ընտրած էր Ս. Քառասնից Մանկանց նուիրուած շարականի հետեւեալ բառերը.- «Ո՛վ սուրբեր եւ Քրիստոսէ սիրուածներ, աշխարհի լուսաւորիչներ, սուրբ եկեղեցւոյ պարծանքներ, Տիրոջ մօտ մեզի համար բարեխօսեցէք»: Ապա անդրադարձաւ նուիրական այն մեծ հաւատքի կեանքին, որով ապրեցան 4-րդ դարուն իրենց հաւատքին մէջ անպարտելի եւ Աստուծոյ հանդէպ հաւատարիմ Ս. Քառասնից Մանկանց այդ մեծ ախոյանները, որոնք Սեբաստիոյ Լիւսիաս հազարապետին հրամանով եւ օրուայ դատաւոր՝ Ակրիկոզայոսի որոշումով նահատակուեցան, Սեբաստիոյ քաղաքի լինին մէջ, 9 Մարտ 316 թուականին:

Իր խօսքը շարունակելով Սրբազան Հայրը կարեւորութեամբ շեշտեց, որ Սեբաստիոյ լինը Քառասուն Մանկանց համար եղաւ հոգեւոր այն Մկրտարանը, որուն մէջ անոնք իրենց տառապանքին մէջ կրցան տեսնել այն մեծ Լոյսը, որ լուսաւոր պսակներ հանգչեցուց իրենց վրայ, որ արեւի նառագայթներուն նման կը ջերմացնէր զիրենք՝ հակառակ լինին սառոյցին: Անոնք իրենց աչքերը երկինք բարձրացնելով՝ տեսան անմարելի յոյսը՝ Քրիստոս, որ կը խրախուսէր զիրենք իրենց հաւատքին մէջ անխախտ մնալու: Այդպիսով՝ արժանացան անմահութեան եւ փառաց պսակին:

«Դատաւորի» Կիրակիին մեզի փոխանցած պատգամն ալ այդ կը թելադրէ, որ յարատեւ եւ առանց ձանձրանալու աղօթենք: Հետեւաբար օրուան խորհուրդով լիցփաւորուած, Սրբազան Հայրը պատգամեց որ հաւատացեալի կեանքին մէջ անհրաժեշտ է որ աղօթքը դառնայ ազդու միջոց մեզ բոլորս սրբելու, մաքրելու, մեզ հոգեպէս Աստուծոյ հետ հարազատ կապուածութեան մէջ պահելու եւ մեր բոլոր խընդրանքներն ու բարի ցանկութիւնները իր կամքին յանձնելու եւ յոյսով սպասելու անոնց արդար լուծումին:

Եզրակացնելով Սրբազան Հայրը, Ս. Քառասնից Մանկանց նուիրուած շարականի բառերով Սուրբերու բարեխօսութեան դիմելով,

աղօթեց. «Այսօր կը տօնենք յիշատակը քաջ եւ յաղթող վկաներուն, որոնք դիմադրելով հերքեցին անօրէն կոապաշտութեան մոլութիւնը, բարեպաշտութեամբ Քեզ դաւանելով միասնական սուրբ Երրորդութիւն»:

Յաւարտ Ա. Պատարագին, կատարուեցաւ Հոգեհանգիստ՝ Եկեղեցւոյ հանգուցեալ բարերարներուն, հոգաբարձուներուն եւ բոլոր համեստ ու նուիրեալ սպասաւորներուն հոգւոց խաղաղութեան: Ապա, Սրբազան Հայրը շրջապատուած առընթերակայ հոգեւորականներով եւ դպրաց դասի անդամներով առաջնորդուեցաւ Եկեղեցւոյս «Ղուկասեան» սրահը, ուր, կազմակերպութեամբ Եկեղեցւոյ Տիկնանց միութեան եւ մասնակցութեամբ հոծ բազմութեան, կատարեց օրհնութիւնը Եկեղեցւոյս անուանակոչութեան առթիւ պատրաստուած մատաղին:

Կէսօրին, ուխտաւոր հաւատացեալներու մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ սիրոյ ճաշ: Հաշի ընթացքին, խօսք առաւ Եկեղեցւոյ Հովիւ՝ Արժ. Տ. Հրանդ Ա. Քհնյ. Երէցեան, որ այս առթիւ յանուն Ա. Քառասնից Մանկանց Եկեղեցւոյ մեծ ընտանիքին, բարի գալուստ մաղթեց բոլորին, շնորհակալութիւն յայտնեց Սրբազան Հօր, որ իր օրհնարքեր այցելութեամբ եւ օրուան Ա. Պատարագի մատուցումով իր սիրոյն արժանացուց եւ խարախուսեց բոլորը. Հոգեշնորհ Հայր Պարթեւին, որ այս առթիւ ընկերակցելով Սրբազան Հօր մասնակցեցաւ եւ սպասարկեց Ա. Պատարագին, Թեմիս Ազգային վարչութեան անդամներուն, ինչպէս նաեւ՝ ներկայացուց Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան եւ Երեսփոխանական կազմի անդամները:

Ապա Սրբազան Հայրը իր գնահատանքը յայտնեց Եկեղեցւոյ մեծ ընտանիքին, գնահատեց Եկեղեցւոյ Տիկնանց միութեան վարչութիւնը եւ անդամները, կոչ ուղղելով բոլորին՝ համախընդհանուր Եկեղեցւոյ շուրջ, եւ զարկ տալու մեր մէջ հոգեւոր եւ Ազգային ապրումներուն առաւել կենսաւորումին, ի նպաստ Օրէնն Քառասնիքի գաղութի առաւել ծաղկումին:

«Պահպանիչ» աղօթքով վերջ գտաւ արարողութիւնն ու սիրոյ ճաշը:

NAME DAY OF FORTY MARTYRS CHURCH CELEBRATED WITH EPISCOPAL DIVINE LITURGY AND BLESSING OF MADAGH

On Sunday, April 3rd, 2011, the name day of Forty Martyrs Church in Orange County was celebrated with Episcopal Divine Liturgy and the blessing of *madagh*.

Divine Liturgy was celebrated by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, who also delivered the sermon and conducted the blessing of *madagh* ceremony.

Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and Parish Pastor Archpriest Fr. Hrant Yeretizian assisted at the altar.

Prior to his sermon, the Prelate gave thanks to God for the opportunity to celebrate the name day of the church with the community, and invited the faithful to join him in praying for peace and harmony to all nations.

Given that the day before was the Feast of the Forty Martyrs, the Prelate's sermon focused on the lives and virtues of the forty martyrs who were martyred in the year 316 for their faith and allegiance to their Christian faith. He spoke of how Sepastia Lake became like a baptismal font for the

martyrs, from where looking up to heavens they saw the Light which is Jesus Christ and received the strength to remain steadfast in their faith. That is how they became worthy of eternal life. Like the forty martyrs, we too must our lives with unfaltering faith, incessant prayer, and unyielding devotion to God, said the Prelate.

The Prelate also spoke of the message given to us by the Sunday of the Judge, which is to pray without tiring. He emphasizes the importance of prayer as a means of cleansing our souls and bringing us closer to God, and as a medium through which we submit our needs to His will.

Following the service, requiem prayers were offered for the souls of all departed servants and sponsors of the church, after which the Prelate was led in a procession to "Gugasian" Hall for the blessing of *madagh*, which was prepared by the Parish Ladies Guild.

A luncheon followed at the hall. Rev. Fr. Hrant welcomed the guests and thanked the Prelate for conducting the day's services and celebrating with the community. He also thanked Fr. Barthev for participating in the services, and Executive Council members Mrs. George Chorbajian and Mr. Toros Kejejian for their attendance. He then presented the newly elected Parish Board of Trustees and Delegates, and thanked them as well for their attendance.

In his message, the Prelate commended all the servants of the church, and especially the Ladies Guild for their hard work in preparing for the day. He invited all those in attendance to unite their efforts and work together for the splendor of the church and the community of Orange County.

The day's festivities came to a close with the Prelate's benediction.

Միրելի Հայրդդիք,
 Հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն համար մեծ պարտականութիւն է հետաքրքրուիլ հայ եկեղեցիով եւ անոր շուրջ գործող կառոյցներով, ու իրենց կարելիութիւններով նեցուկ կանգնիլ անոնց բարգաւաճման եւ զարգացման աշխատանքներուն:

Մեր Ազգային Սահմանադրութեան համաձայն իւրաքանչիւր հայ, որ ամբողջացուցած է 18 տարիքը, առանց որեւէ խտրութեան իրաւունք ունի անդամակցելու իր շրջանի եկեղեցիին, ներկայ ըլլալու անոր Անդամական Ժողովներուն, ընտրելու եւ ընտրուելու:

Հետեւաբար, սիրելի ծնողներ եւ հաւատացեալ հայեր, կը թելադրենք ու ջերմօրէն կը փափաքինք, որ դուք ալ ձեր կարգին ազգային պարտականութիւն համարելով անդամագրուիք ձեր շրջանի ծխական եկեղեցիին եւ ազգային եկեղեցական մեր ընդհանրական կեանքէն ներս դառնաք իրաւասու գործօն անդամ:

Dear Fellow Armenians,
 It is the duty of all fellow Armenians to be concerned with the progress of all Armenian establishments, specially with the church and related institutions.

According to our National Constitution, all Armenians of age 18 and above, without discrimination of sex, have the right to become an active member of the church to participate in our General Membership Meetings to vote, to elect and be elected.

We appeal and encourage young people and all of our parishioners, to fulfill their religious as well as national duties, to register and become standing active members of their parish church.